

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 1

12 Şubat 2015 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.35

BAŞKAN: Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)

BAŞKAN VEKİLİ: Ziver ÖZDEMİR (Batman)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın, kamu kurumlarının ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi Başkanlık adına saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz.

24’üncü Yasama Döneminin Beşinci Yasama Yılı’nın 20’nci Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü’nün 2012 ve Eximbank’ın 2011 ve 2012 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Şimdi, kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere PTT Genel Müdür Vekili Özay Atbaş’a söz vereceğim ancak ondan önce, Komisyonumuza gelen diğer yönetim kurulu üyelerine ve yetkili arkadaşlarımıza da Komisyonumuza kendilerini tanıtmaları için söz vereceğim.

Önce Genel Müdürlüğümüzden başlıyorum.

Buyurun.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Genel Müdürlüğümüze söz veriyorum.

Buyurun.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – KİT Komisyonunun Sayın Başkanı, sayın üyeler, Sayıştayın, Bakanlığımızın, Kalkınma Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının sayın temsilcileri; sözlerime başlarken sizlere şahsım ve tüm PTT çalışanları adına saygılarımı sunarım.

Kuruluşumuz, 23/5/2013 tarihinde yürürlüğe giren 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu’yla KİT statüsünden çıkarılarak sermayesinin tamamı Hazineye ait Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi anonim şirket olarak yeniden yapılandırılmıştır.

1840 yılından bugünlere taşıdığımız PTT’miz, sizlerden aldığımız güç, personelimizin üstün gayreti ve halkımızın teveccühüyle bugünlere gelmiştir, bundan sonra da emin adımlarla ilerlemekte inşallah.

Şirketimiz, tamamı on-line hizmete açık 4.483 iş yerinde 39.166 personel, 7.345 adet taşıtla ülke genelinde posta, lojistik ve PTT Bank alanlarında faaliyet göstermektedir. Ülkemizin neredeyse her noktasında vatandaşımıza hizmet götürmekteyiz. Bu bağlamda, hiçbir bankanın bulunmadığı 1.563 yerleşim yerinde de sadece PTT iş yerlerimiz mevcuttur.

Sayın Başkan, sayın üyeler; dünya posta sektöründe duruma bakıldığında da posta hizmetlerinin teknolojik imkânlarla ayak uydurarak sürekli yenilendiği, tekellerin kalkma eğiliminde olduğu, müşteri beklentilerinin her geçen gün arttığı, kaliteye odaklandığı, hizmetleri en etkin ve hızlı biçimde almak istedikleri görülmektedir.

Şirketimiz, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da ihtiyaç ve beklentileri karşılamak üzere yeni teknolojik gelişmelere ayak uydurmakta ve hizmetlerimizi her geçen gün daha da iyileştirme yolunda gayret göstermektedir.

İzin verirseniz öncelikle posta-lojistik alanındaki faaliyetlerimizden kısaca bahsetmek istiyorum. Gönderilerin alıcılara tesliminde yaşanan hata ve gecikmelerin önlenmesi, ayırım, sevk ve dağıtım işlemlerinin sağlıklı ve süratli bir şekilde yürütülerek hem gelirlerimizin hem de hizmet kalitemizin artırılması amacıyla 18 adet posta işleme ve dağıtım toplama binası inşa edilmiş, 12 adet posta işleme ve dağıtım toplama merkezi binası da modernize edilmiştir. Bu kapsamda da İstanbul Hadımköy’de Posta İşleme Merkezi 2011 yılında faaliyete geçmiştir. Bu, dünya standartlarında bir posta işleme merkezi, şu an dünyadaki sayılı posta işleme merkezlerinden biri.

Modernizasyon kapsamında posta trafiği yüksek olan İstanbul Avrupa yakası, Anadolu yakası, Ankara ve İzmir’de bulunan posta işleme merkezlerimize otomatik mektup ayırım sistemleri kuruldu. Şu an 7 tane OMAS makinelerimiz mevcut. 2015 yılında da yine posta hizmetinin kritik noktalarına 4 adet OMAS kurulumu planlamaktayız. Ayrıca yine saatte 6 bin adet posta gönderisini ayırabilen ve x-ray cihazı özelliği olan akıllı konveyör sistemi de İstanbul Hadımköy Posta İşleme Merkezine kuruldu.

Posta alanında gerçekleştirdiğimiz diğer projelerden bahsetmek gerekirse...

BAŞKAN – Ben şimdi müdahale edeyim de... Şöyle: 13 sayfalık bir konuşma metni var burada. Lütfen bunu...

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Özetleyeceğim, özetleyeceğim Sayın Başkanım.

Yine, Kayıtlı Posta Maddeleri Otomasyonu Projesi’yle yurt içi ve yurt dışı kayıtlı gönderiler, kabullerinden teslimlerine kadar sistem üzerinden müşteriler tarafından da izlenebilmekte. Yine Cihet İyileştirme Sistemi Projesi’yle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 2

dağıtıcıların konum bilgileri alınarak harita üzerinde izlenebilmekte, ayrıca araç takip sistemimizi de devreye aldık. Araçlarımızın nerede olduğu, ne iş yaptığı takip edilmekte.

4.950 yeni el terminaliyle de kayıtlı gönderilerinin teslim bilgisinin anında sisteme düşmesi sağlandı, şu an dağıtım aşamasında. Ayrıca adres hatalı toplu gönderi veren müşterilerin hatalı adresten dolayı iade edilen gönderileri de Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüyle yapılan ortak çalışma sonucunda doğru adresler tespit edilip yanlış adres bile gelse otomatik ayırım sistemi makinelerimizden doğru adrese düşecek şekilde bir çalışmayı da tamamladık.

Lojistik hizmetlerinden bahsederek: 2008 tarihinde tüm iş yerlerimizde “kargo ve kurye hizmetleri” adı altında faaliyete geçtik. Özel günlerde beş gün önce postaya verilen kargo-kurye gönderilerine yüzde 10 indirim uygulamaktayız. Müşterilerimize birçoğu ücretsiz olan 40 çeşit ambalajlama materyallerini de sunmaktayız. Hac ve umre dönemlerinde de yine vatandaşlarımızı hizmet etmekteyiz. 2008 yılından itibaren hac döneminde bu uygulamaya başlamıştık. 2010 yılından itibaren ise hem hac hem umre dönemlerinde vatandaşlarımızı hizmet etmekteyiz. Bugüne kadar 16.662 ton kargo gönderisini kabul ettik ve ülke içinde dağıtımını gerçekleştirdik.

Kargo pazarında her geçen gün büyüyen şirketimiz, gelişen teknolojiyle rekabet edebilmek amacıyla PTT lojistik ve depolama yönetimi çalışmaları kapsamında öncelikle İstanbul Hadımköy ve Ankara’da PTT’ye ait arazilerde lojistik üs yapılması planlanmakta. Ayrıca İstanbul Hadımköy’e kurduğumuz Posta İşleme Merkezinin çatısına da güneş enerjisi sistemi kurularak kendi enerjimizi kendimiz üretmek yönünde bir çalışmamız da mevcut.

Yine kargo-kurye hizmetlerinde modern teknolojinin kullanılması amacıyla İstanbul ve Ankara’da da kaba maddeler ayırım sistemi kurulumu çalışmaları 2014 Haziranında da sonuçlandı ve şu an faaliyete geçti.

Yurt dışı hızlı kargo taşımacılığı kapsamında yabancı posta idarelerinden dağıtım hizmeti almaksızın 174 ülkede TURPEX gönderilerinin anlaşmalı şirket aracılığıyla dağıtımı yapılmakta. Hedefimiz, bu hizmetin geliştirilerek uluslararası kargo firmaları düzeyinde tüm ülkelerde gönderi kabulü, işleme, sevk, taşıma ve dağıtım işlemlerini yapabilecek bir şirkete dönüştürmek.

Tüm bu çalışmalar sonucunda posta hizmetleri toplam gönderi ve adetlere baktığımızda, 2013 yılına göre adette yüzde 4,2 azalış, gelirden ise yüzde 10,7 artış kaydettik posta hizmetlerinde. Lojistik hizmetlerine baktığımızda ise bir önceki yıla göre adette yüzde 4,4, gelirden ise yüzde 17,6 artış kaydedildi.

Elektronik hizmetlerden bahsedecek olursak: Klasik posta anlayışının yanında elektronik hizmetlerimizin de vatandaşlara sunulması ve artan teknolojiye paralel olarak değişen hizmet beklentilerine de cevap vermek istiyoruz. Bu kapsamda birleşik posta, kayıtlı elektronik posta, elektronik tebligat gibi belli başlı hizmetlerimizden kısaca bahsetmek istiyorum.

Birleşik posta sistemi, 5 büyük ilde, Ankara, İstanbul, İzmir, Erzurum ve Mersin’de kurduğumuz baskı merkezlerine toplu gönderilerin elektronik ortamda müşterilerden alınarak veri işlenmesi yapıldıktan sonra bu 5 büyük ilde baskılarının yapıpıp zarflanarak alıcılarına hızlı şekilde ulaştırılması projesi. Söz konusu sistemde 2010 yılından bu yana toplam 697 milyon 248 bin adet gönderi üretimi yapıldı, 91 milyon 639 bin liralık da gelir elde edildi.

Yine Mektup Sepeti Projesi de bireysel müşterilere yönelik hibrit mail’in daha bireyselleştirilmiş hâli.

Önemli bir projemiz Kayıtlı Elektronik Posta, resmî yazışmaların elektronik ortamda mevzuata uygun, uluslararası standartlarda ve teknik olarak güvenli bir şekilde yapılmasına imkân sağlayan bir sistemdir. Bu sistemle, e-posta hizmetlerine ilave olarak e-postaların ilgili kişiye gönderilip gönderilmediği, gönderilmişse ulaşıp ulaşmadığı, gönderilerin e-postaya erişilip erişilmediği, e-postanın iletim zamanını tespit eden, içeriğinin değişmediğini garanti edecek, hukuken geçerli delil seti oluşturacak şekilde muhafaza edilmekte.

Kuruluşumuz, 2012 yılında BTK’dan ilk yetkiyi alan, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısı olarak yetkilendirilen kuruluştur. Bugün itibarıyla 55.142 adet kayıtlı kullanıcımız mevcut.

e-Tebliğat Projesi de: e-Tebliğat Yönetmeliği’nin 2013 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakip e-tebligat hizmetinin verilmesine başlandı. 2015 yılı Ocak ayı sonu itibarıyla da sistemimizde tebligat çıkarmaya yetkili merci olan 3.335 kamu kurumu bulunmakta. Bu sisteme özel ve tüzel kişiler üye olmak suretiyle sisteme katılabileceği gibi Tebligat Kanunu’nda tebligat çıkarmaya yetkili kılınan merciler gerekli teknik altyapıyı oluşturmak kaydıyla elektronik tebligat gönderebilecekler.

Elektronik Yazışma Projesi de, kamu kurumları arasındaki yazışmaların KEP altyapısı kullanılarak yapılmasıdır. 2011 tarihinde Kalkınma Bakanlığının koordinasyonunda ve Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığının katılımıyla KEP altyapısı kullanılarak Elektronik Yazışma Projesi’ne başlandı.

e-Ticaret Projesi de, e-pttavm.com sitesi. İnternet üzerinden çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere ait ürünlerin satıldığı, İnternet üzerinden kolayca erişimin sağlandığı, farklı farklı sektörlerdeki markaların tek bir çatı altında toplandığı sitemiz 2012 tarihinde hayata geçirildi. Bugün itibarıyla 550 firmayla 700’den fazla ürün satışa sunulması için anlaşma yapıldı. Toplam cirosu 4 milyon 274 bin liraya ulaştı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 3

Yurt dışı açılım çalışmaları kapsamında da Kosova ve Arnavutluk'la anlaşma imzalanmış ve iş birliği devam etmektedir. Ürdün'le anlaşma imzalanma aşamasına gelindi. Yine Azerbaycan'la da anlaşma çalışmaları sürdürülüyor.

Sayın Başkan, sayın üyeler; geniş network gücümüz sayesinde parasal posta hizmetlerini ülkenin her yanında aynı standartlarda sunabilmekteyiz. Bu kapsamda öncelikle PTT iş yerlerinin fiziki durumları PPT Bank konseptine uyarlandı 2004 yılından bu yana. Bugün itibarıyla 3.323 iş yerimiz PTT Bank olarak düzenlenip vatandaşımıza hizmet verir hâlde. 2005 yılında 45 kurumla 56 protokol imzalanmış iken bugün geline nokta 336 kurum ve kuruluşla 464 protokol imzaladık.

PTT Bank alanında yapılan çalışmalar PTT'yi Türkiye genelinde bir tahsilat merkeze hâline getirdi. Son dönemlerde GSM, altın satışı ve sigortacılık gibi alanlarda da halkımıza hizmet sunuyoruz. Ocak 2013 tarihinde devreye alınan PTTCELL hizmetinde müşteri odaklı hizmet anlayışı esas alınarak, Avea altyapısı kullanılarak "PTTCELL" adı altında bu hizmeti sunuyoruz. Bugün itibarıyla 331 bin kayıtlı aktif abonemiz mevcut.

Yine, İstanbul Altın Rafinerisi'yle 2014 Haziranında yapılan protokol kapsamında gram altın çeşitlerinin "Pttaltın" adı altında iş yerlerimizde ve PTT matiklerde satışına başlandı. Satılan altınların yine PTT merkezlerinde geri alınma işlemleri de yapılıyor.

6475 sayılı Posta Kanunu, kuruluşumuza sigortacılık işlemlerine aracılık etme yetkisi verdi. Mevcut uygulamada PTT üzerinden tek bir sistemle sigortacılık hizmetinin yürütülmesi amacıyla sigorta şirketlerinin üye olduğu "PTT sigorta yeri" adı altında bünyemizde bir platform oluşturduk. Haziran 2013 tarihinden itibaren sigortacılık hizmetlerini de müşterilerimize sunmaktayız.

Bugün itibarıyla 2.126 adet PTT matikle hizmet verilmektedir. 2015 yılında da 500 adet daha PTT matik almayı planlıyoruz. PTT matikler tüm Türkiye'de 7/24 çalışan ortak ATM görevini de ifa ediyor.

Müşterilerimize teslim edilmek üzere yine 6 milyon 960 bin adet kart gönderildi. 2014 yılı sonu itibarıyla gerçek posta çeki hesap sahipleri, emekli hesapları ve sosyal yardım ödemelerine ilişkin kartlar ile asker kartları da dâhil olmak üzere 4 milyon 328 bin adet PTTKart müşteriler tarafından aktif olarak kullanılmakta. PTTKartlar, merkez ve şubelerdeki posta çeki işlemlerinin yanı sıra, yurt içinde ve yurt dışında alışverişlerde, İnternet üzerinde ve ATM cihazlarında kullanılabilmekte.

Yine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla yaptığımız ödemelerin hak sahiplerine teslim edilen ön yüklemeli PTTKart aracılığıyla 2013 tarihinden itibaren yapılması sağlandı. Hak sahiplerine teslim edilmek üzere 1 milyon 96 bin kart gönderildi. Bu kartlardan 596.459 adet ön yüklemeli kart hak sahipleri tarafından aktif olarak kullanılmakta yani sosyal yardım alan vatandaşlarımızın yarısı, merkezlerimize gitmek yerine, bu kartlar sayesinde ister alışveriş yapabilmekte isterse ATM'lerden çekmek suretiyle bu kartlarımızı kullanabilmekte. Bu ön yüklemeli kartlara paralarının yattığı da SMS'le bilgilendirilmekte.

Hızlı geçiş sisteminden bahsedecek olursak: Şirketimiz ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol çerçevesinde ücretli geçiş yapılan otoyol ve köprülerde yaşanan beklemelerin önlenmesi, vatandaşlarımızın hizmeti en kısa sürede ve en ucuz şekilde alabilmesi amacıyla OGS ve KGS dışında yeni bir sistem olan hızlı geçiş sistemi 2012 tarihinde tüm ülke çapında devreye alınmıştır. Şirketimiz haricinde anlaşmalı bankalar, petrol istasyonları ve GSM şirketleri kanalıyla da HGS ürünlerinin satış ve dolum işlemleri yapılabilmektedir. Ayrıca İnternet sitemizde de HGS kart dolunları yapılabilmekte. Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nde gişe yapısından çıkarılarak serbest geçişe imkân sağlayacak serbest geçiş kurumları da tamamlanarak devreye alındı. Kart tipi etiketler 15 lira, yapışkan tipi etiketler ise 5 liradan satışa sunulmakta.

Tüm bu çalışmalar sonunda PTT Bank işlemlerine -gelir ve adetlere- baktığımızda, 2014 yılında 2013 yılına göre adette yüzde 5,6, gelirden ise yüzde 9,4 oranında artış kaydedilmiştir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; çok kısaca diğer proje ve faaliyetlerimizden de bahsetmek istiyorum. 2007 yılında 10 müşteri temsilcisiyle başlayan PTT kurumsal çağrı merkezimiz, bugün itibarıyla 118 personelle 7/24 hizmet vermektedir. Birçok hizmetimiz çağrı merkezimizden alınabilmekte. Engelli vatandaşlarımızın da bu hizmetten yararlanabilmesi için gerekli önlemleri aldık.

2013 yılında PTT Pul Müzesi'ni kültür hayatımıza kazandırdık. Tüm Türk pulları ve dünya pullarından örnekler müzemizde sergilenmekte. Bugüne kadar 35 bin kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Okullar sürekli olarak bu ziyaretlerini yapmaktadır. Yine, 2011 yılından itibaren pullarımızı kendi matbaamızda basmaya devam ediyoruz. Bu, hem güvenlik hem gelir anlamında kurumumuza katkı sağladı.

Bunun dışında, kuruluşumuz, bildiğiniz gibi, Dünya Posta Birliği, Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği ve Akdeniz Posta Birliği üyesi. Ayrıca 2008 yılından bu yana ev sahipliğini yaptığımız geleneksel Uluslararası Posta Sempozyumu düzenliyoruz. Bu yıl da yine 8'incisini düzenleyeceğimiz Posta Sempozyumu, 25-27 Mayıs tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilecek.

Dört yılda bir yapılan UPU kongrelerinin 26'ncısı 2016 yılında ülkemizde yapılacak. 192 üyesi bulunuyor bu Dünya Posta Birliğinin ve üç hafta süreli bir kongreyi İstanbul'da gerçekleştireceğimiz önümüzdeki yıl eylülde.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 4

Yine kuruluşumuzda engellilere yönelik çalışmalar sürekli devam etmekte. Engelli vatandaşlarımızın da tüm hizmetlerimizden eşit şekilde yararlanması için önlemlerimizi almaya devam ediyoruz.

Kuruluşumuz, 2011 yılından bu yana Kızılay'la ortak bir çalışmayla kan bağışi kampanyalarına da devam ediyor. Yılda 3 defa kan bağışi kampanyamızı düzenliyoruz.

2008 yılından bu yana Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğüyle beş yıllık anlaşma imzalamıştık. Her yıl personel sayımız kadar ağaç diktik. Bu proje bitmişti ama 2013 yılında Orman Genel Müdürlüğüyle yeniden bir protokol imzalayarak PTT ormanı yapma çalışmalarımıza devam ediyoruz. Her yıl farklı bir ilde PTT ormanı oluşturuyoruz.

Tüm bu iş ve işlemlerin yanında, merkezlerimiz ve şubelerimizde güvenlik önlemlerini artırmaya azami gayret ediyoruz. Bugün itibarıyla 3.730 iş yerimiz alarm izleme merkezinden takip edilmektedir. Alarm sistemi kurulu iş yerlerimize Kamera Sistemi Kurulması Projesi kapsamında da 3.544 iş yerimize kamera sistemi kurulmuş bulunmakta. Ayrıca 1.443 özel güvenlik görevlisi de istihdam etmekteyiz.

Şirketimizin hizmet kalitesinin artırılması ve nitelikli personel temini için kurs ve seminerler düzenliyoruz. 2012 yılında 70 bin kişiye hizmet içi eğitim verilmesi planlanmış, 80 bin kişilik eğitim alınması sağlanmıştır. 2014 yılında da 83 bin kişiye eğitim verilmesi planlanmışken 85 bin kişiye ulaştı bu yani bizim personelimiz yıl içinde en az iki defa eğitimden geçmiş oluyor. 2015 yılı için ise yine 86 bin personelimizin eğitilmesini planladık.

Şirketimizin misyonuna ve vizyonuna uygun olarak yüksek tahsilli personelin istihdamını da hedefledik. Bu uygulama sayesinde 2005 yılında kuruluşumuzda yükseköğrenim görmüş personel sayısı yüzde 28 iken bugün itibarıyla yüzde 68'e ulaştı bu sayı. 2005 yılında 32.797 personel mevcut iken yıl sonu itibarıyla 39.166 çalışanımız bulunmakta.

Yatırım programımızdan ve mali durumumuzdan da kısaca bahsetmek gerekirse: Yatırım programımızda 2013 yılında yüzde 79,2 oranında gerçekleştirme sağlanmış iken 2014 yılı yatırım programımız kapsamında 140 milyon liralık ödeneye karşılık 130 milyon 704 bin liralık harcamayla yüzde 98,4 oranında gerçekleştirme sağladık. Yine 2015 yatırım programımızda da 140 milyon liralık proje için ödenek ayırdık.

Tüm bu çalışmalar sonucunda genel mali durumumuza baktığımız da ise...

BAŞKAN – 2015'i verin yeterli.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – 2014 yılını 287 milyon 925 bin liralık bir kârla kapattık. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Meclisimizin, Komisyonumuzun desteğiyle şirketimizi daha ileri noktalara taşımak azim ve gayretimiz devam edecektir.

Sözlerime son verirken şahsım ve tüm çalışma arkadaşlarım adına bir kez daha şükranlarımı sunar, hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Biz de çok teşekkür ediyoruz bu kapsamlı sunumunuz için.

Kuruluşun 2012 yılına ait beş önerisi bulunmaktadır.

1 no'lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Posta hizmet kalitesinin artırılması ve kabul edilen posta gönderilerinde artış sağlanabilmesine yönelik olarak temel performans göstergelerinden olan gönderilerin alıcılara hedeflenen sürelerde teslimini sağlayacak operasyonel iyileştirmelere ağırlık verilmesi.

BAŞKAN – Buyurun.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Öneriye şirketimizce de iştirak edilmekte, bu çerçevede, yurt içi kayıtsız gönderilerin teslim süreleriyle ilgili aksaklıkların giderilmesine yönelik tüm illerimizde, 81 ilde, 174 merkezde RFID Sistemi kurulumu yapıldı. Söz konusu sistem aracılığıyla merkezler arasındaki test gönderisi çalışmalarında teslim süreleri titizlikle takip ediliyor.

Bunun dışında -sunumumda da bahsettiğim gibi-Hadımköy merkezine kurulan otomatik ayırma cihazı dışında Ankara, İstanbul Anadolu yakası ve İzmir'e de bu OMAS sistemlerini kurduk. 2015 yılı içinde gene 4 ilimize bu sistemlerin kurulmasını planlıyoruz.

Bu sistemler sayesinde gönderilerin daha hızlı ve hatasız ayırımları sağlanabiliyor. Dağıtıcı, gönderi ayırma için zaman kaybetmeden doğrudan gönderileri otomatik makinelerde ayırmak suretiyle dağıtıma daha çok zaman ayırma şansına sahip.

Yine, Cihet İyileştirme Sistemi'yle de GPS cihazlarından gelen konum bilgileriyle dağıtım bölgelerinin düzenlenmesi, cihet konum bilgilerinin alınarak harita üzerinde izlenmesi, dağıtımın belirlenen standart ve kalitede yapılması planlanmaktadır.

Yine, köy dağıtım hizmetlerinde de seferleri, 1 seferli olan yerleri 2, 3 seferliye çıkardık.

Bunun dışında Araç Takip Sistemi ve uyarı panosu satın alınarak 2011 yılında hizmete başladı. Tüm araçlarımız da başmüdürlükler ve Genel Müdürlükçe takip edilmekte.

BAŞKAN – 1 no'lu öneri üzerinde söz talebi? Yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 5

Sayıştay bu konuda ne diyor, 1 no'lu öneride gereğini yaptığını mı düşünüyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, bu gerçekten çok önemli bir konu. Posta gönderilerinin alıcılara hedeflenen sürelerde teslim edilmesi en önemli performans göstergesidir. Tabii rekabet ortamı da var. Müsaade ederseniz biz bunu çok dikkatli bir şekilde izleyeceğiz.

BAŞKAN – “İzlemeye devam edelim.” diyorsunuz.

Gönderi konusunda sürelerinde yerine getirilmesi yönünde sizin çabalarınız olduğu belli.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Evet, çabalarımız devam ediyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bunu da inşallah, daha ileri noktalara taşımanızı arzu ediyoruz.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – İnşallah.

BAŞKAN – Sayıştay, bu konuda izlemeye devam edecek.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nolu öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Kuruluşun 2012 yılında yaklaşık 160 milyon lira zararla sonuçlanan kargo-kurye hizmetleri konusunda, hizmet kalitesi, fiyat politikası, pazar analizi, maliyet yapısı, iş akışıyla diğer bünye içi ve bünye dışı faktörler değerlendirilmek suretiyle strateji belirlemeye esas bir sürdürülebilirlik analizi yapılması.

BAŞKAN – Buyurun.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Ülke genelinde yaygın “network” altyapımız kullanılarak posta ve bankacılık hizmetlerimiz “koli” adı altında daha önce de verilmekteydi, 2008 yılına kadar bu hizmetimiz de müştereken yürütülmekteydi. Daha sonra, gönderi trafiğinin artırılması ve gelirlerimizin yükseltilmesi ve müşteri memnuniyetinin sağlanması amacıyla 2008 yılına kadar ortak yürütülen hizmetimiz kargo ve kurye şeklinde çeşitlendi. Ülke genelinde mevcut personel, bina, araç gereçle yürütülmeye çalışıldı. Artan gönderi trafiğine paralel olarak ihtiyaç duyuldukça personel ve araç takviyesi yapıldı. Yapılan çalışmalar sonucunda, 2008 yılında 13 milyon 577 bin olan kargo-kurye gönderi adedi 2014 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla 43 milyon 875 bin adede ulaştı. 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle birlikte yeniden yapılanma sürecine gidilmiş, maliyetleri azaltmaya, kaliteyi yükseltmeye hedefli çalışmalarımız yapılmıştır. Ayrıca 15 olan kargo işleme merkezi sayısı, posta işleme merkezleriyle birleştirilerek 5 adede düşürüldü.

Şirketimiz, kargo pazarında etkin ve verimli bir şekilde yer alması, iş trafiğinin ve gelir miktarının artırılmasına paralel olarak ulusal pazar payının yükseltilmesi, rekabet üstünlüğü elde edilmesi amacıyla sürekli bir gayret içinde. Bu amaçla da Türkiye kargo pazar analizi ve önerilerin geliştirilmesine dair danışmanlık hizmeti aldık. 2014 yılında işleme ve dağıtım merkezlerimiz yeniden yapılandırıldı. Gönderi türüne bağlı olarak ayrı ayrı işlem yapan merkezlerimiz birleştirildi. Takip, kayıt, izleme ve raporlamaya ilişkin otomasyon sistemimizde gerekli düzenlemeler yapıldı.

Yine, gönderi türüne bağlı olarak ayrı olan otomasyon sistemimiz, zaman ve iş gücü tasarrufu sağlamak ve kaliteyi artırmak amacıyla birleştirme çalışmalarımız da devam ediyor.

Bundan önce olduğu gibi bundan sonra da öneri doğrultusunda analiz çalışmaları yapılacaktır. Yani, kargodaki bu zarar maliyetleri paylaştığımızda görünüyor ancak bu, zaten bizim yaptığımız işlerdi. Yani, o işte olsak da olmasak da sabit giderimiz vardı. Bu sabit giderleri bölüştürünce zararımız gibi görünüyor ama kurumsal anlamda bir zararımız söz konusu değil. Ancak tabii ki maliyetleri ayırdığımızda da kâra geçmek hedefimiz. Bu yönde de çalışmalarımızı sürdürüyoruz, azami gayret içindeyiz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde sırasıyla söz talebinde bulunan arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Sayın Develi...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu aslında geçtiğimiz yıllardaki ihaleyle pazarlık usulü ihaleye çıkılan yaklaşık bir bir buçuk ay boyunca kargoların dağıtılamamasından kaynaklanan sorundan kaynaklanan bir borç değil mi Sayın Genel Müdür?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Yok Sayın Vekilim. Şimdi, kendi içimizde bizim işlerimiz - bildiğiniz gibi- çok girift, çok çeşitli hizmet var.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Bu zarar, oradan kaynaklanan bir zarar...

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Değil, orada bir zararımız yok.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Peki, onu daha sonra... Var, daha sonra konuşacağız onu.

Teşekkür ederim.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Tamam.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, dediniz ki: “PTT’nin sabit giderlerini paylaştığımızda bir zarar oluşuyor.”

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Evet.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 6

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tabii ki sabit giderleri paylaşıracaksınız. Kargo ve kuryeyi ayırdığınızda onların da - takdir edersiniz ki- sabit giderleri olacak. PTT'nin ortak sabit giderlerini kullandığınızda bu maliyetleri azaltır aslında, maliyetleri yükseltmez ve teorik olarak ortak kullandığınız için de birçok şeyden yararlanıyorsunuzdur kurye işinde ve kargo işinde.

Şimdi, dediniz ki: “Maliyetleri azaltmaya yönelik çalışmalar yaptık ve kaliteyi yükseltmeye yönelik çalışmalar yaptık.” Ne zaman yaptınız, hangi tarihten hangi tarihe kadar yaptınız bana örnek verin. Mesela, ne yaptınız maliyetleri azaltmak için? PTT kargo -benim bildiğim- dört yıldır burada zarar ediyor. Dört yıldır ne yaptınız, son dört yılda, 2014, 2013, 2012, 2011’de ne yaptınız? Maliyetler neydi, nereye geldi? PTT’nin ortak sabit giderlerinden ne kadar pay alıyordunuz, ne kadar pay geliyor maliyetleri artıran bunu söyleyin bana şimdi veya kaliteyi artırmak için ne yaptınız kargoda? Ben biliyorum ki, PTT kargoda kalite falan yok, kuryede de yok, bunu yaşayarak sokakta görüyoruz. Birçok insan bu konuda şikâyet ediyor.

Şimdi, sunum hoş, güzel. Demin sunumunuza baktım, her şeyi “Yapıyoruz, yapıyoruz...” Hiçbir şey yapılmadığını görüyoruz. Niye görüyoruz? Eğer yapmış olsaydınız -belki yenisiniz o kurumda ama Ulaştırma Bakanlığı ve PTT geçmişiniz de var- şöyle karşılaştırırdınız: Bizim gibi 76 milyon nüfusa sahip bir ülkenin ya da gayrisafı yurt içi hasılası bize denk gelen bir ülkenin verileriyle karşılaştırırdınız ya da bir önceki yılın verileriyle karşılaştırırdınız; bunların hiç birini yapmadınız. On üç sayfalık bir sunumda “Yapıyoruz, yapıyoruz, yapıyoruz.” Ben yaptığınız bir şey görmüyorum.

Bir de merak ettiğim şey şu: Posta, telefon, telgraf, doğru... Bir yazılım şirketi misiniz ki siz, bu kadar yazılım öncelikli işlere el atmışsınız ve hiçbirinde de başarıyı yakalayamamışsınız çünkü biraz sonra o konulara gelince örnekler de vereceğim başarının yakalanmadığına dair. Merak ettiğim o, ne yaptınız? Yani, son dört yılda maliyetleri düşürmek için ne yaptınız, bana somut bir şey söyleyin; kaliteyi yükseltmek için ne yaptınız, somut bir şey söyleyin.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Biraz önce de söylediğim gibi, gönderi trafiğinin yüksek olduğu yerlerde otomatik ayırım makinelerimizi devreye aldık. Tüm sistem üzerinden...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aman efendim, 2013’te sabit giderlerde 10 lira, değişkenlerde de 20 lira. “2014’te bunu buraya çektik.” deyin.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Onu size verelim Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “Kaliteyi yükseltmek için de sayımızı artırdık.” deyin, tamam, kabul veya bir kargonun mesafe bazlı bir değerlendirme yaparak ulaşma hızını söyleyin; “Şu kadar saatte ulaşıyordu, şuraya kadar çekti biz bunu.” deyin. Yani benim vatandaşa yazdığım mektuplar eğer bir buçuk ayda gidiyorsa PTT hibrit mail’le, bunları sorma hakkına sahip olduğumu düşünüyorum. Şimdi bunları söyleyeceksiniz. Biz de eğer bunları gerçekten yapmışsanız alkışlayacağız sizi. Ama “yaptık, yaptık” diyorsunuz, ortada bir şey yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu kargoyla ilgili öneri doğrultusunda siz birtakım çalışmalar yaptığınızı ifade ediyorsunuz.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Tabii.

BAŞKAN – Sayıştay bu konuda ne diyor?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, bu, gerçekten çok önemli bir konu. Gönderilerin taahhüt edilen sürede teslimi çok önem kazanıyor burada. Biz bunu çok dikkatli bir şekilde, titizlikle izleyeceğiz.

BAŞKAN – Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 nolu öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Evrensel posta hizmet yükümlüsü olan kuruluşun bu kapsamdaki maliyetlerini net bir şekilde hesaplama zorunluluğu da dikkate alınarak, PTT ana hizmet maliyetlerinin gerçekçi bir şekilde hesaplanabilmesi için, personel giderleri, ortak kullanım alanlarıyla ilgili yapılan giderler ile diğer hizmet gruplarına bire bir yazılamayan tüm müşterek giderlerin hangi dağıtım anahtarlarıyla ana hizmet gruplarına dağıtılması gerektiği hususlarının tespit edilerek posta, banka, lojistik ana hizmet gruplarına ilişkin hesaplarının birbirinden ayrılması ve maliyetlerinin ayrı ayrı hesaplanarak gerçek maliyetlere dayalı hizmet fiyatlarının belirlenmesi için gerekli çalışmaların ivedilikle yapılması.

BAŞKAN – Buyurun.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Evrensel posta hizmet yükümlüsü olan şirketimizce, bu kapsamdaki maliyetlerin net bir şekilde hesaplanma zorunluluğu da dikkate alınarak, ana hizmet maliyetlerinin gerçekçi bir şekilde hesaplanabilmesi ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu’nda bahsedilen evrensel posta hizmeti net maliyetinin hesaplanmasıyla gelir ve giderlerin, tekel ve tekel dışı olarak ayrı ayrı tutulması yönünde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Personel giderleri, ortak kullanım alanlarıyla ilgili giderler ve diğer hizmet gruplarına bire bir yazılamayan tüm müşterek giderlerin hangi dağıtım anahtarlarıyla ana hizmet gruplarına veya ürün maliyetlerine dağıtılması gerektiği hususlarında yapılan modelleme çalışması doğrultusunda önce küçük bir ilimiz pilot alınarak hesaplamalar yapılmış, bugün itibarıyla 3

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 7
büyük ilimizde 1'er merkezimizde uygulamalar devam ediyor. Çıkabilecek aksaklıklar da göz önünde tutularak modelin bir yazılıma dönüştürülerek maliyet raporlarının çıkarılması sağlanacaktır.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz talebi? Yok.

Bu konuda ne düşünüyor Sayıştay?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, bu konuda zaten 23/5/2013 tarih ve 28655 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Posta Hizmetleri Kanunu’nun amir hükmü bu. Kanunla bu zorunluluk getirilmiş, onun için çok önemli bir konu. Evrensel hizmet gereği bunu yapmaları gerekiyor. Biz bunu çok sıkı bir şekilde takip edeceğiz, izleyelim.

BAŞKAN – Tamam.

İzlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 no’lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 4:

Otoyollar ve boğaz köprülerine Hızlı Geçiş Sistemi kurulması, işletilmesi ve bankacılık hizmetlerinin usul ve esaslarının belirlenmesi amacıyla kuruluş ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında 31/12/2010 tarihinde imzalanarak yürürlüğe giren protokol kapsamında temin edilmiş olan donanım ve yazılımın yenilenmesi, terfisi, ihtiyaçlara göre ilave özellikler kazandırılması ve oluşabilecek eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi için gerekli olacak ilave yatırımları öngören ek protokol imzalanması hususunda girişimde bulunulması.

BAŞKAN – Buyurun.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Öneri doğrultusunda gereğine tevessül edilmiş olup Fatih Sultan Mehmet Köprüsü’nde kurulumu tamamlanan Serbest Geçiş Sistemi maliyetinin Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından karşılanması ve bu doğrultuda protokol imzalanması yönünde Karayolları Genel Müdürlüğüne yazı yazıldı ancak anılan Genel Müdürlükten alınan cevabi yazıda Serbest Geçiş Sistemi maliyetinin şirketimizce karşılanması gerektiği bildirildi.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şu HGS’yi bir konuşalım isterseniz yani HGS çok önemli çünkü Hızlı Geçiş Sistemi Karayolları tarafından OGS dediğimiz ve kartla geçiş sistemlerine alternatif olarak 2010 yılında ve hızlı bir şekilde kurulması talep edilerek bir protokol imzalanmış ve HGS sistemi bu protokol çerçevesinde “step by step” yapılmış. Başlangıç maliyeti 22 milyon dolar olarak tespit edilmiş. Bugün geldiğimiz noktada 100,4 milyon TL’ye ulaşmış, belki rakam bunun üzerinde de olabilir.

Burada Ulaştırma Bakanlığından kim var arkadaşlar?

ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Ben varım efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ulaştırma Bakanlığının bu hizmeti PTT’ye niçin verdiğini ben anlayamadım. PTT bir yazılım şirketi mi, PTT bir teknoloji şirketi mi, PTT daha önce bu işleri yapmış bir şirketti mi, elektronik altyapısının hazırlanması konusunda ya da yazılım konusunda böyle bir deneyim ve tecrübeye sahip mi? Merak ediyorum, bunu niye verdiniz; birinci sorum bu. Bu sorunun cevabını alırsam daha da açacağım olayı.

Öyle garip bir şey yapılmış ki, başlangıç itibarıyla hemen 2011’in Mayıs ayına yetiştirmek için dört aylık sürede 2 kez ihaleye çıkılmış, şartnamesi değiştirilmiş ve sonra da 21/b’ye göre çıkılmış. Yani şimdi bu ne demek? 4734 sayılı İhale Kanunu’nun size emreden hükümlere göre ihaleye çıkmışsınız, alıcı çıkmamış, ihaleye talipli çıkmamış, sonra şartname değişmiş -iki tane yapmışsınız, kimse çıkmamış- hemen peşinden, daha bir ay geçmeden 21/b’yle alım yapınca iki tane talipli çıkmış, yaklaşık 14,3 milyon dolar -yanlış hatırlıyorsa- HGS’nin ana üniteleri satın alınması kararlaştırılmış, toplamında, tüm HGS’nin sisteme, devreye alınması 22 milyon dolar olarak düşünülmüş, gelinen noktada 100 milyon TL’yi geçmiş HGS. Peki, geçmiş de HGS sistemi şu anda çalışıyor mu? HGS sistemini burada okudum, sunumunuza da baktım “Yaptık.” diyorsunuz. Çalışmaz. Niye çalışmaz? Belki on sene sonra, üç sene sonra çalışacak ama çalıştırana kadar teknoloji eskiyecek; zaten, Sayıştay bunu de tespit etmiş. 2015 yılına girdik, beş sene geçmiş ve 21/b’ye göre yapılması gereken bir ihale ya afetlerde yapılır ya da acil alımlarda yapılır -ki, böyle bir şey de değil çünkü 2013’te ancak geçici kabulü yapılmış- böyle bir şey de yok ortada. Benim merak ettiğim asıl önemli konu, Karayolları bu görevi niye PTT’ye verdi?

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Hepsini sonra...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ağabey bir şey söyledim, sen dinlemiyorsun galiba beni ya. Soruyu anladım Ulaştırma Bakanlığının sayın temsilcisi.

Niye verdi ve böyle büyük bir işi PTT’nin kaldıracabileceğini... Belki, pazarlaması PTT’ye verilebilirdi. Yani HGS satış ofislerinin kurulması, doldurulması, yüklenmesi, tahsil edilmesi, ki tahsili noktasında ve diğer şirketlerle ilişkiler konusunda da Sayıştayın 2013 raporlarında ciddi tespitleri var, paranın nakit dönüşmesi ve birbirleriyle ilişkileri konusunda, hâlen manuel işlemlerin yapılması, komisyonların... Hepsi ayrı bir vaka ama ben en önce işin teknolojik tarafına bakıyorum. Siz bu işi niye üstlendiniz? Sizin ne kadar yazılımcınız var veya şöyle sorayım ben size: Bilişim departmanınızda çalışan,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 8

bilgi sistemleri departmanınızda çalışan kaç tane elemanınız var, kaç uzmanla bu işi yürütüyorsunuz? Gördüğüm kadarıyla her şeyi dışarıdan satın alıyorsunuz, yazılımı da dışarıdan satın alıyorsunuz, cihazları da dışarıdan satın alıyorsunuz.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – Müsaade ederseniz ben cevap vereyim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İlgili arkadaş cevap verir.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Teknik Genel Müdür Yardımcımız...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bir bitireyim ondan sonra...

Böyle bir durum var. Şimdi, bir defa proje PTT için yanlış bir proje, Ulaştırma Bakanlığı için adres yanlış bir adres. İki: Projenin maliyeti doğru belirlenmemiş ve hâlen üzerine yeni maliyetler ekleniyor, teslim edilene kadar teknoloji eskimiş. Devam ediyor ve şimdi de insanların başına bela olmuş bu sistem, insanların başına ciddi bir bela. Nasıl bela olmuş? Bakın, cezalar yeni yeni yollanmaya başlanmış insanları -ve bu kamyoncuları falan da ziyaret ediyorum, sivil vatandaşlar da bu işten muzdarip ama- 37 bin TL, 47 bin TL, 15 bin TL, 5 bin TL gibi cezalara çarptırılmışsınız. Burada gerçi benim araç sayılarım yok, bu araç sayılarını da sizlere verebilirim eğer sizde yok ise. Kaç milyon araç geçmiş, ne kadarına ceza kesmişsiniz... Yüzlerce, binlerce, milyonlarca ceza kesmişsiniz. Ben biliyorum ki, bu cezaları tekrar düzeltmek için dünya kadar insan da istihdam ediyorsunuz. Bir önceki Genel Müdür gitmeden yerinde ziyaret etmişim, en büyük kavga da Karayollarıyla beraber bu ücreti yanlış kesilen şeylerin veya kaçak geçişlerin -neyse, nasıl adlandırıyorsunuz- düzeltilmesi konusunda büyük bir probleminiz vardı ve hâlen devam ediyor bu problem.

Bir de, cezalandırma yönteminizi anlamış değilim. 5 kilometrelik yolda, madem bu kadar ileri teknolojiye sahipsiniz, madem böyle teknolojik birimleriniz var, kaçak girerken fotoğrafını çekiyorsunuz, kaçak çıkarken fotoğrafını çekiyorsunuz ama en uzak mesafeden 10 katı cezalandırıyorsunuz; böyle bir hakkınız yok, böyle bir hakkınız yok. 5 kilometrelik yoldan kaçak geçmiş vatandaş, tamam, onun 10 katı cezalandırın, onun birim maliyetinin 10 katı cezalandırın. Siz, Türkiye'nin bir ucundan girmiş, bir ucundan çıkmış gibi insanları cezalandırıyorsunuz artı 10 katı olarak cezalandırıyorsunuz; böyle bir hakkınız yok. Bana göre bu işten bir şekilde... Ulaştırma Bakanlığına söylüyorum, bir de bunun şey avantajı var, siz serbestleştirildiniz, Ulaştırma Bakanlığı da satacak bir şey kalmadığı için yolları muhtemelen satmayı planlıyor, özelleştirmeyi planlıyor. Orada da büyük problemler yaşayacağız.

İkincisi: Niye sizinle beş yılda bir protokol yapıyor da bir yol üzerindeki bir dinlenme tesisini otuz dokuz yıllığına kir alıyor? Niye sizinle böyle bir şey yapıyor onu da anlamış değilim. Madem özel sektöre verirken otuz altı yıllık sürelerle verebiliyor da, sizinle bu anlaşmayı üç yılı garanti kapsamında beş yıllık sürelerle tekrar her seferinde protokole bağlı olarak uzatıyor? Beş yıl dolduğunda orayı ben alırsam, o kara yolunu ve size de buradan çıkın dersem ne yapacaksınız? Burada sizi istemiyorum dediğim zaman ne yapacaksınız? PTT'nin 100 milyon TL'lik bir yatırımı heba olmuş olmayacak mı?

Şimdi arkadaşlar, önce, Ulaştırma Bakanlığından istiyorum cevabı. Niye PTT'ye bu görevi verdiniz? Sonra da sizin ilgili departmanınız bu konuyu açıklar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şenol Bey de bir soru yöneltecek.

Buyurun.

ŞENOL GÜRŞAN (Kırklareli) – Evet, teşekkür ediyorum Başkanım.

Bu Hızlı Geçiş Sistemi'yle ilgili hakikaten ben de son bir aydan beri çok büyük şikâyetler aldım. Özellikle vatandaş “Biz alıyoruz, arabanın ön camına takıyoruz ama geçerken okumuyor.” dedi. Dolayısıyla kaçak geçiş muamelesi yapılıyor ve yapıldığı zaman da en uzun yol, faizi 2'ye katlıyor, 3'e katlıyor. Karayollarından mı kaynaklanıyor yoksa sizin sistemden mi? Özellikle son bir ayda gerçekten çok büyük şikâyet var; ben de bunu aktarayım dedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir bilgi daha vereyim, yanlışsa onu da düzeltsinler.

Sadece 2013 yılında HGS gişelerinden 10 milyon 463 bin aracın kaçak geçiş yaptığı belirtilerek 1 milyar 162 milyon TL para cezası kesilmiştir, doğru mudur? Bakın, çok ciddi bir rakam.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Ne kadar?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 10 milyon 463 bin aracın kaçak geçiş yaptığı ve 1 milyar 162 milyon TL para cezası, 1 katrilyon yani bir de bunların düzeltilmesi, cezalandırılması, adreslere tebligat yapılması... Bir de başka bir şey var: Bir sene geçiyor, tebligat yapılmıyor vatandaşa, bir sene faiz işletiyorsunuz; öyle bir durum da var. Vatandaş şey değil ki ya yani böyle köle Isaura gibi dayıyorsunuz cezayı, dayıyorsunuz cezayı; ödeyin, ödeyin, ödeyin. Nasıl ödeyecek vatandaş bunu ya? Bunun kabul edilebilir bir şeyi yok.

BAŞKAN – Yani, bu kadar araç sayısı ve bu kadar tutar hakikaten doğruysa çok vahim.

Peki, teşekkür ederiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doğru veya yanlış olduğunu...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Onlarla alakası yok Başkanım, Karayolları Genel Müdürlüğüyle ilgili.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 9

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Önce Ulaştırma Bakanlığı bu görevi...

BAŞKAN – Bitsin sorular da...

Sayın Şeker, buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Ben de sorayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız, kıymetli bürokratlar; gerçekten, kamuoyunda son zamanlarda, işte hani emeklilikte yaşa takılanlar diye bir grup var, bedelli askerlikle ilgili bir grup var...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – O, slogan.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Hayır hayır, var, ama HGS'yle ilgili bir grup var. İnanın ben bununla ilgili yüzlerce mail alıyorum. Beni arayan insanlar var, diyorlar ki: “Bizim şu kadar borcumuz var, şu kadar bizden para talep ediyorlar.” Adamın aracının değeri, tahsil edilmek istenen paranın çok altında. Ya, burada bir yanlış var değerli arkadaşlar, bunun düzeltilmesi lazım. Bunlar bizim vatandaşlarımız.

OGS'de şöyle bir sistem var: OGS'de siz eğer paranız yok da geçtiyseniz banka on gün içerisinde bu tahsilatı yapıyor, alıyor fakat burada böyle bir sistem yok. Bu, yazılımdan kaynaklanan bir şey büyük ihtimalle. Adam doldurmadığı müddetçe boş geçtiğinde, ödememezse de ciddi anlamda faizler ödüyor. Burada aslında yazılımdan kaynaklanan -Sayın Akar'ın da dediği gibi- bir sorun var. OGS'yle bunu aşmıştı Türkiye. Belki bununla ilgili bir çalışma yapılabilir.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hızlı olduğu için, olmadı.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Yani, OGS'nin hızıyla bunun arasında bir fark yok, yapımla ilgili bir hız sorunu var. Bence burada aslında en doğrusu ve yapılması gereken vatandaşlardan bu kadar çok yüksek şekilde bir faiz talep etmenin, para talep etmenin doğru olmadığı kanaatindeyiz. Binlerce araç sahibi bu konuda mağdur ve bize yazıyorlar - İstanbul'da oturanlar- inanın ben yüzlerce mail aldım bu konuyla ilgili sadece ve bakın isterseniz, bir İnternet ortamında kontrol edin çok sayıda insan var. Ne yapılabilir? Bu sorunun çözülmesi lazım yani vatandaşın da mağdur edilmemesi lazım. Bence sistemden kaynaklanan bir problem var. Bu problemin de nerede olduğunu ilgili arkadaşlar çalışır, araştırırlarsa... Sorun Karayollarından mı kaynaklanıyor, yoksa sizin yazılımınızdan mı kaynaklıyor; bunun çözülmesi lazım, yoksa bu kadar insan bu parayı ödeyebilecek durumda da değil. Bana gönderilenlerden ceza miktarının 30 küsur bin lira olanını gördüm yani bu, çok büyük bir rakam.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Develi, herhâlde sizin bir ilaveniz olacak.

Buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkan, eski Genel Müdür Sayın Osman Tural bu projeyi geçtiğimiz yıllarda alt komisyonda bize anlatırken şöyle bir güvence vermişti -katılan arkadaşlarımız hatırlarlar- sistemin kendisiyle ilgili olarak: “HGS'den geçişlerde makine sistemi okumadığı takdirde bir hafta içerisinde biz bunun sağlamasını yapıyoruz, kesinlikle herhangi bir cezai uygulama yapılmayacaktır, sistem buna müsait değildir.” demişti. Sayın Osman Tural, özellikle bunun altını çizmişti. Yani, ya o zaman Osman Bey bu sistemi bilmeden bizi bilgilendirmiş ya da şimdi ortaya çıkan sonuçlarda bir aksaklık var. Yani vatandaşın mağduriyeti gerçekten çok büyük. Bu konuyu da hatırlatmak istedim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir şeyi daha ilave edeyim Sayın Başkan.

Yine, OGS ile HGS'yi teknolojik olarak karşılaştırdığımızda OGS'nin eski bir teknoloji olduğunu ama yenilenebilir bir teknoloji olduğunu da biliyoruz. Vatandaşları geçerken OGS uyarıyordu en azından çünkü karşılıklı haberleştikleri için aracın içerisinde bir ses duyuyordu ve okunduğunu fark ediyordu vatandaş, HGS'de bu şansı da ortadan kalktı, sadece geçerken monitörlerden görebiliyor; o da, dikkatliyse, bakıyorsa o tarafa oradan görebiliyor. Bu bile OGS'de kontrol şeyiydi.

Yine, eski Genel Müdürün bir taahhüdü vardı, 2013 yılbaşı itibarıyla bu sistem kaldırılacaktı. OGS ve kartlı geçiş sistemi kaldırılıp yerine HGS... HGS'nin ne kadar başarısız olduğu, 2015 yılına geldiğimizde OGS'lerin henüz kaldırılmış olmaması ve artık geçiş aralıklarının da OGS ve HGS'yle birlikte yapmaya başlamanız HGS sisteminizin tutmadığını gösteriyor, yanlış olduğunu ve doğru çalışmadığını gösteriyor ki, örnekler, bunun tümü, bu sistemin çuvalladığını gösteriyor arkadaşlar. Nasıl düzeltceğinizi izah ederseniz sevinirim. Ama önce Ulaştırma Bakanlığından, merak ediyorum bu proje niye PTT'ye verildi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi, tek tek onları cevaplatacağım, önce Genel Müdürümüz bunun...

ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Öğüt, buyurun.

ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürüm, değerli arkadaşlar; İstanbul artık iç içe oldu yani o gişelerde vatandaşlar mahalle arasındaymış gibi çok daraldı yollar. Hatta bir ara düşünüldü, İstanbul'da bu birbirine yakın gişelerin kaldırılması,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 10

daha uzağa konulması yani bu düşünülüyor mu? Yani, OGS, HGS neyse, bunların kaldırılarak, gişelerin kaldırılarak daha uzağa, mesela otoban girişlerine konulması düşünülüyor mu?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – O da, Karayolları ve belediyenin sorunu, PTT'nin değil.

ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) – Ama yani PTT'de şimdi karıştığı için ben... En azından Ulaştırma Bakanlığının da burada yetkilileri var. Bunları sizden rica ediyorum, hakikaten bu çok büyük kolaylık olur. Siz de İstanbul'dasınız çünkü girişte, çıkışta yani artık mahalle arasında kaldı bazı gişeler, onun için onları biraz daha uzaklaştırmak trafiğin akışını kolaylaştırır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Evet, Sayın Genel Müdürüm önce size söz veriyorum, eksik kalan kısımlarla ilgili yöneltilen... Ulaştırma Bakanlığımız temsilcisine de söz vereceğim.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Şimdi, öncelikle HGS sistemindeki bu cezalar ve tebligatlar Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülüyor, tebliğ işlemi de 6111 sayılı Kanun'a göre "...takip eden yıl sonuna kadar yapılır." hükmü gereğince Karayolları tarafından bir yıl sonra belirleniyor.

Bir de bu HGS faaliyete geçtiğinde fiyatlandırma yöntemi de OGS sistemiyle aynı şekilde yapıldı yani OGS sisteminde kaçak geçiş olduğunda giriş istasyonu tespit edilemiyordu, bu sebeple çıkış istasyonuna en uzak mesafedeki, giriş istasyonu arasındaki mesafenin 10 katı cezalandırmak gerekiyordu. Bizim sistemimize de aynı sistem uyguladılar yalnız biz Karayolları Genel Müdürlüğüyle –sayın vekillerimin de bahsettiği gibi- bu konuda girişimlerde bulunduk. HGS'de giriş gişesi de mutlaka tespit edilebiliyor plaka üzerinden yani vatandaş kısa mesafede kaçak geçiş yaptıysa sadece o mesafenin 10 katı kadar ücretlendirilmesi yönünde bizim de bu konuda girişimlerimiz oldu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Şu anda OGS'yi tespit edemiyor musunuz?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – OGS'de giriş istasyonu tespit edilemiyormuş, biz çalıştırmıyoruz OGS'yi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Anladım. Bundan on yıl önce edilemiyordu şimdi de edilemiyor mu?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Hâlâ OGS'de edilemiyor ama HGS'de edilebiliyor, OGS'de edilemiyor. Karayolları Genel Müdürlüğü bu konuda bir kanun çalışması yapıyor...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - HGS'de tespit edilen her şey OGS'de de edilir. Neyse tamam.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Şimdi, Plan ve Bütçe Komisyonunda dün geçtiğini öğrendik, en uzak mesafe yerine giriş istasyonuna göre cezalandırma işlemleri yapılacak. Dün Plan ve Bütçe Komisyonundan geçtiği şeklinde de bilgiyi aldık. Onun dışında, yedi günlük abone olma süresini gene on beş güne çıkarılması gündemde. Bir de bu kamyonculardan gelen şikâyetle bir kamyonu farklı dorselerin bağlanıyor olması, böyle olduğu için de yanlış, çekici ve dorse arasındaki plakalar uyumsuz olduğu için cezalandırma yönüne gitmek gündeydi. Şimdi o konuda da eşleştirme yapıyoruz. Bir çekiciye...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Çok özür diliyorum. Yeni mi fark ettiniz dorseyle çekicinin plakalarının farklı olduğunu?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Hayır, yeni fark etmedik. Ancak sistem üzerindeki düzenleme yeni yapılıyor.

BAŞKAN – Şimdi, Ulaştırma Bakanlığından ve diğer konuda yöneltilen soruya cevap verecek kim var?

Buyurun.

ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ MUSTAFA AKARSLAN – Takdir edersiniz ki Sayın Ulaştırma Bakanlığımız ve bağlı genel müdürlüklerimizin biz her ay bir koordinasyon toplantısı yapıp bu koordinasyon toplantısında genel müdürlüklerimizin faaliyetleri ve yapmış olduğu yatırımlar ele alınıp en detaylı şekilde incelenmekte. O dönemde de, bu HGS'nin PTT'ye verilmesi döneminde de yapmış olduğumuz koordinasyon toplantısında Sayın Bakanımızın ve üst yönetiminin almış olduğu bir takdir yetkisidir HGS'nin PTT'ye verilmesi.

Arz ederim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Yani teknik bir gerekçe yok, sadece Sayın Bakanın takdir yetkisiyle alakalı.

BAŞKAN - Teknik konuda siz mi cevap vereceksiniz?

ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ MUSTAFA AKARSLAN - Teknik gerekçelerini PTT Genel Müdür Yardımcımız açıklayacak efendim.

BAŞKAN – Teknik nedenlerini açıklayacak arkadaşımız.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – Sayın vekillerim, hepinize saygılar sunuyorum. OGS'nin maliyeti daha yüksek olduğu için bu noktada PTT'ye verildiğini düşünüyorum. Eğer tarafınızca da uygun görülürse OGS'nin yıllara sari olarak Karayolları Genel Müdürlüğündeki maliyetiyle HGS'ye geçtiğimiz zamanki maliyeti Karayollarına sorduğunuz zaman onlar size daha net cevap verirler diye düşünüyorum. OGS yıllara sari olarak var olduğu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 11
süre içerisinde maksimum olarak abone sayısında 3 milyona çıkabilmişti. Şu anda biz HGS olarak 8 milyon 800 bin piyasada HGS abonemiz var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Çok rica ediyorum ya, algıyla oynamayın yani insanlar...

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – Anlatacağım Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Bu kadar... Ya kartlı sistem ya OGS ya HGS.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – İşte OGS'den önce, OGS'yle beraber kartlı geçişle yapılıyordu bu 8 milyon insanın geçişinden...

BAŞKAN – Bir açıklasın arkadaşımız da yine kanaatlerimizi tabii ki paylaşıyoruz.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – ...şu anda maliyet açısından bakıldığında Karayollarının tercih etmesi HGS'nin OGS'ye göre daha ucuz olmasından kaynaklanıyor.

Cezayla ilgili de konu şöyle Sayın Vekilim: Şimdi bizim sistemimizin elbette ki eksik tarafları var fakat bu eksik taraflar giderilmeyen taraflar değil. Bizim bünyemizde 250 tane teknik personel yazılımcı olarak ve donanımcı olarak çalışıyor. PTT Genel Müdürlüğü olarak bizim sistemimizin üzerinden ayda 7 katrilyon para geçiyor ve biz bu zamana kadar hiçbir yazılımımızı dışarıdan almadık. HGS'yle ilgili yapmış olduğumuz konuda dışarıdan destek aldık ama şu anda bu olayın içerisine girdik.

Cezayla ilgili konuda da bir insan HGS'siz geçtiği anda zaten onu biliyor ama bizim abonemiz olduğu anda, yedi gün içerisinde hesabında para varsa ceza gitmiyor, ceza olmaması için de o süreçte kaçığı varsa hesabı doluyorsa ona SMS'le bilgi gidiyor. İnsanların kendi işini takip etmediğinden dolayı cezasal uygulamalar farklı şekillerde olabiliyor. Bu, dorseyle, kamyonla ilgili şeylerde de...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Binlerce insan var ya, yapmayın gözünüzü seveyim.

BAŞKAN – Sayın Akar, bitirsin ondan sonra kanaat belirtsin.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – Özür diliyorum efendim, Sayın Vekilim teknik olarak bize lütfen...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Sayın Genel Müdürüm...

BAŞKAN – Sayın Akar, cevabı dinleyelim, hem soruyoruz hem cevap dinlemiyoruz.

Açıklayın, devam edin.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – Karayollarının o dorseyle ilgili yapmış olduğu uygulamalarda onların kendi mevzuatsal değişikliklerini yapıp biz bildirmesi lazım. Biz teknik olarak üzerimize düşeni yaptığımızı inanıyoruz yani eğer Sayın Vekilimin bir önerisi varsa, teknik olarak şunu da öneriyoruz, şunu da yapın diye, biz açığız, yaparız. Biz şimdi, geçen bir insanın, bizim abonemiz, 130 trilyon para birikmiş durumda şu anda PTT'de, bu para da devletin bankası Ziraat Bankasının kasasında duruyor. Daha önceden bu OGS sisteminin üzerinde farklı farklı bankalarda duruyordu. Şu anda biz PTT olarak 8 milyon abonenin üzerinden 130 milyon TL para toplamış bulunuyoruz, bunu da günlük 2 milyon, 2,5 milyon civarında, geçişten dolayı Karayoluna veriliyor, bu para da Ziraat Bankasında duruyor. Aktardığımız para da belli. Efendim, bir insan geçtiğinden de bizim aklımıza gelen cezayla ilgili uygulamada, HGS abonesiyim ben, benim yeterli bakiyem yoksa benim cep telefonuma SMS geliyor. “Yeterli bakiyeniz yoktur, yedi gün süreniz vardır.” Yatırmadığı sürece de ceza Karayollarına bildiriliyor. Bundan başka bir önerisi varsa teknik olarak yapmaya hazırız Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Bu açıktaki kalan sorular vardı.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - En uzak mesafe...

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – En uzak mesafe de Sayın Vekilim bizim konumuz değil, o konuda ölçmeyle ilgili Karayollarının OGS sistemindeki kamera sistemlerinden kaynaklanan bir boyut.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür Yardımcım, şimdi, OGS, HGS gibi ara mesafeleri okuyabiliyor mu?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – Sistem okuyor efendim onu.

BAŞKAN – Hayır, yani biraz önce Haydar Bey'in ifade ettiği HGS ile OGS arasında fark kalmadı, HGS'nin avantajı olarak hep kısa mesafelerde okunabiliyordu, en uzak mesafeden cezalandırma sistemi yoktu. OGS yerine HGS'ye tamam, evet bu gerekçe önemli bir gerekçe, ancak şimdi her ikisi de yapabiliyor gibi bir iddiası oldu. Bu noktada teknik olarak bilgi verebilir misiniz? Yani HGS ile OGS arasında bu anlamda bir fark var mı yok mu? Şu anda okuyabiliyorlar mı? Neyse, sonra cevaplayın olmazsa, şu anda herhalde cevaplayamıyorsunuz.

Bir diğer soru da, 10 milyonun üzerinde cezaya muhatap olduğunu ifade ettiler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Yanlışsa düzeltsinler.

BAŞKAN - Bu konuda bize bilgi verebilecek misiniz?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – Şu anda 1 milyon 750 bin bekleyen net tebligat var efendim ceza olarak, 10 milyon değil.

BAŞKAN – Bekleyen mi yoksa... Kesilmiş cezalar...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 12

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – Çıkarılan da kesilen de 400 bin efendim. Şu ana kadar kesilen ceza, gönderilen tebligat bizim kayıtlarımızda 400 bin, 1 milyon 750 bin de bekleyen tebligat var.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Meblağ olarak soruyorum ben.

BAŞKAN – Meblağ olarak ne kadar?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şunu sorayım o zaman: Günde PTT kaç tane işlem yapıyor, o kaçak geçişler veya tespit edilemeyen geçişler için kaç personelle, kaç işlem yapıyorsunuz günde?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - O işlemi Karayolları Genel Müdürlüğü yapıyor Sayın Vekilim. Sistem direkt öncelikle HGS kartını okuduğu zaman problemsiz geçiyor vatandaş, okuyamadığı zaman sistem plakayla eşleştiriyor. Plakayla eşleştiremedikleri Karayollarına aktarıyor, Karayollarında bu konuda 80 civarından personel çalışıyor diye biliyoruz.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ İHSAN KARACA – 100 kişi çalışıyor ama Karayollarında çalışıyor, bunun 30'u HGS için, 70'i OGS'yi takip ediyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Fark etmez, Karayollarında bu manuel düzeltme için 100 kişi çalışıyor dediniz. Günde ortalama kaç işlem yapıyor?

BAŞKAN – Karayollarından herhangi bir arkadaşımız var burada bu konuya cevap verebilecek?

Buyurun.

ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ MUSTAFA AKARSLAN - Karayolları Genel Müdürlüğümüzden şu anda kimse yok ama biz buna yazılı olarak cevap verelim, şu anda elimizde teknik bir bilgi yok.

BAŞKAN – O zaman tutanaklardan, yöneltilen soruları tekrar arkadaşlarımız lütfen yazılı olarak cevaplasınlar.

Buyurun.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Tabii bu toplumsal bir problem hâline gelmiş öyle anlaşıyor. Bu kadar insana ceza yazmak yani vicdan kabul etmez bunu. Şimdi buradaki incelediğimiz kurumun da problemi değil bu yani ortada, açık şimdi. O zaman Karayollarının yazılımı itibarıyla, sistemi düzenlemesi itibarıyla mutlaka bir çözüm getirmesi lazım. Gerçi buradaki kurum üzerinden şimdi işlemler konuşuldu ama. Yani problem tamamen Karayollarının veya bakanlığın çözmesi lazım gelen bir problem şekline geldi. Yani bunu mutlaka... Çünkü vatandaş bu noktada çok muzdariptir, bunun çözülmesi lazım.

BAŞKAN – Yazılımsal bir hata var mı?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ -Yazılımsal bir hata yok Başkanım ama bu biraz önce de dediğim gibi mevzuattan kaynaklanan birtakım usulsüzlükler vardı.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Yazılımı siz mi yaptınız?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Yazılımı dışarıdan satın aldık, hizmet satın alması yoluyla yaptık.

BAŞKAN – Neticede sizin uhdenizde yani yazılım konusundaki sorumluluk size ait.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Evet efendim.

BAŞKAN – Şimdi, o zaman koordinasyon eksikliği var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Sayın Başkan, şunu sormak istiyorum: 2013 yılında, 2014 yılında toplam kaç kişiye cezai uygulama yapıldı? Kaç para ceza kesildi diye sormuştuk ama tam cevabını alamadık.

BAŞKAN – Yazılı olarak gerekirse bildirin.

Sayın Dalyan.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, HGS gerçek anlamda bizim sahada da sıkıntı çektiğimiz bir konu. Bu konu hem Karayollarının da işte “Biz yazılımını aldık.” diye tek taraflı karşı tarafa topu atmakla bu iş olmaz. Sonuçta burada bir sıkıntı var, bu sıkıntı büyük. Bir milletvekili olarak HGS’den geçtiğim an telefon açıyorum “HGS’den geçtim öteki taraftan düzeltin.” diye, böyle bir şans olamaz. Yani bu bizde değil de Karayollarında, Karayollarında değil de bizde diyerek bir şey söz konusu değil. Bu tek bir problemdir. Mademki ortak konu paylaşıyorsunuz, ortak konu altında bunu çözmeniz gerekiyor, yani “Bende değil Karayollarında, Karayolları programı yapıyor.” demek gibi programınız tutmamış vaziyette. Biz geçen defa toplantıya girdiğimiz zaman Genel Müdürlüğümüz dedi ki: “Herkes HGS kullansın, biz HGS’de başarılıyız.” Ama demek ki başarılı değilsiniz, bunu da kabul etmeniz gerekiyor. Yani ben şunu kabul etmiyorum: “Benim sorunum değil Karayollarının sorunu, Karayollarının sorunu değil onun sorunu.” Hiç kimse kimseye topu atmasın, burada bir şikâyet varsa bu şikâyetin giderilmesi gerekiyor. Biz bundan muzdaribiz, sahada seçmenden muzdaribiz. Dolayısıyla düzeltmeniz gerekiyor. Ben Karayolları marayolları tanımam, ben sizi tanırım, şu anda bu konuşuluyor.

BAŞKAN - Sayın Dalyan...

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Başkanım, ben onu bunu bilmem, ben sahada sıkıntıyı bilirim, insanların yemiş olduğu cezayı bilirim. Bu size geliyorsa bunu gidersiniz Karayollarıyla beraber çözersiniz. “Ben HGS’yi satıyorum.” diyorsa

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 13
PTT, PTT'ye de böyle bir sıkıntı geliyorsa, PTT'nin bunu Karayollarıyla beraber çözmesi gerekiyor. Biz çözmeyeceğiz siz çözeceksiniz.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - O aşamadayız Sayın Vekilim, Plan ve Bütçe Komisyonunda Karayollarının mevzuatındaki düzenleme dün itibarıyla geçti. Bu sıkıntılar mevzuat düzenlemesiyle çözülecek inşallah.

BAŞKAN – Yalnız orada bir nokta daha var, yeri gelmişken ifade edelim, bu tebligatların yapıldıktan sonra katlamalı cezanın işleme alınması lazım.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Öyle zaten sistem.

BAŞKAN – Şimdi, önce katlamalı ceza süresi geçiyor. Tebligatı aldığında zaten 10 katına çıkmış bir tebligat alıyorsunuz, bir haftada ödemeniz hâlinde de yüzde 30 indirim yapılıyor. Şimdi, bu da yanlış. Benim haberim yok ki uygulanan cezadan.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - 10 kat ceza, mevzuat gereği 10 kat cezayı zaten doğrudan kanundan kaynaklı olarak 10 kat ceza uygulanıyor. Bizim şu an düzenlediğimiz kısa mesafe.

BAŞKAN – Neyse onu da...

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz Parlamentoda daha çok siz değerli bürokratların hazırlık yaparak getirdiğiniz düzenlemeleri yasamada geçiriyoruz biliyorsunuz. Bu 10 kat cezanın ne tür bir mantığı var? Caydırıcı olması değil mi?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Caydırıcı olması.

BAŞKAN - Güzel. Şimdi ben elime tebligat geçtiğinde ödemek durumunda olduğum rakam zaten 10 kat artmış oluyor. Yani bu caydırıcılığın ötesinde yıkıcı bir şey. Neyse biz yapmışız bu hatayı, bizden kaynaklanan bir sorun. Tebligatla ilgili de, siz not alın, yani bu Genel Kurul aşamasında da belki müdahale edilebilir. Bunlar hakikaten caydırıcılığın ötesine geçmiş şeyler. Sonuçta “Ne kadarını tahsil ediyorsunuz?” diye sordüğümüzda bilmiyorum ne cevap vereceksiniz.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Alıyorlar alıyorlar Başkanım, takır takır alıyorlar.

BAŞKAN – Yo, çoğu da belki kalıyor, 35 bin lira cezayı kamyoncunun...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - 80 bin liraya çıkan cezalar var.

BAŞKAN - Yani kaçta kaç ödemistir?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, bakın, bir kanun teklifi verdim, bakabilirsiniz, inceleyebilirsiniz, cezaların nasıl uygulanması gerektiği konusunda, gerekirse düzeltelim hep birlikte.

BAŞKAN - Bunları not alın.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Karayolları Genel Müdürlüğünün yönetmeliğinin tabi olduğu kanunda da var Sayın Vekilim, Plan ve Bütçe Komisyonunda dün...

BAŞKAN - Kanunda da vardır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - 1, 5 ve 7'nci maddelerin düzeltilmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Şeker, buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Biraz önce arkadaşımız bahsetti, 1 milyon 785 bin bekleyen tebligattan bahsettiniz değil mi? 400 bin tane de gönderdiğinizi söylediniz. Bunun her biri tek geçiş için mi, mükerrer geçişler için de var mı bunun içerisinde? Yani on tane geçmiş adam bu tebligatın içerisinde var. O zaman kamuoyundaki bu bilgi doğru, on milyon civarında bu geçiş olduğu doğru. Karayollarının verdiği bilgi böyle.

Bir de, bir kere, şu caydırıcı olmasıyla Sayın Başkanım. Caydırıcı şöyle olur: Adamın HGS'si, OGS'si yoktur, bilinçli olarak kara yolundan geçer, ona 10 kat, 20 kat, 30 kat ceza verin, orada sorun yok ama adamın kartı var, hırsızlık yapmıyor, hata yapmış ya da okumamış ya da parası yokmuş, neyse ondan da normal ücret alınır. OGS'de şöyle bir şey vardı Karayollarında, ben de çok aradım Karayollarını, geçerken okumuyor, okumayınca problem çıkıyor, arıyoruz diyoruz ki: “Kardeşim, biz oradan geçtik aman haberiniz olsun, şu araba bizim arabamız.” O zaman en uzun mesafe parası alıyor yani 12 lira mı ne o da galiba, öyle bir para alıyor, doğrusu o, 10 kat ceza Türkiye koşullarında doğru bir ceza değil.

BAŞKAN – Evet, yeteri kadar aslında müzakere edildi. İlave sorularımız varsa onları da soralım ve bu, zaten izlemede olacaktık mutlaka.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne demiştik, bunu 21/b maddesine göre üç ay içerisinde dönüştürdüler ve ihaleyi ondan yaptı. Sayıştay bu konuyla ilgili orada bir yorum yapmış. Buna çok vâkıf değiliz... Tam, şimdi sayfayı bulmam lazım. Niçin öyle bir yorum yaptığınızı 81'inci sayfada galiba, şurada: “Karayolları önceden kullanılmakta olan OGS ve KGS sisteminde yaşanan eksiklik ve aksaklıkların değerlendirilmesi, yeni bir geçiş sistemine olan ihtiyacın belirlenmesi ve pazarlık usulü alımı için gerekli koşullar oluşup oluşmadığının 4734 sayılı Kanun ile İhale Kanunu'na göre değerlendirilmesi kuruluşun takdirine bırakılmadığından sistemin temini için uygulanan ihale usulünün değerlendirilmesi mümkün olmamakla birlikte...” Böyle bir tespit yapmışsınız. Niye mümkün değil? Yani bakın, bir şey söyleyeyim, bir tespit yaptım, demin iki tane ihalenin iptal edildiğini, üç ay içerisinde 21'e dönüşüp iki tane firmaya bu ihalenin verildiğini, sanki aceleyle birilerine bir şey verilmiş, bir şey yaptırılmış. Ki, sistemin dört sene sonra, beş sene sonra tartışılıyor olmasının nedenlerinden bir tanesi de bu bana göre, en büyük nedeni. Birisi bir ürünü pazarlamış. Siz bunun tespitini niye yapamadınız orada? Çok

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 14

merak ediyorum. Böyle yani “mümkün olmamakla birlikte temin edilmiş olan sistemde kullanılan...” Tamam, bir yanlışlık var bana göre, burada bir usulsüzlük var, birine bu... Kişisel fikrimi söylüyorum. Siz 21/b’ye göre bunun doğru olduğunu nasıl tespit edemediniz veya yanlış olduğunu? Bu sistemin beş sene sonra devreye, henüz geçici kabulünün 2013’te yapılıp beş sene sonra hâlen tartışılıyor olmasının, bu bir 21/b’ye göre sakıncalı değil mi? Yani bir ay içinde, üç gün içinde, beş gün içinde bunun temin edilmiş olması gerekiyordu. Yani 21/b maddesi bunu emrediyor bana göre, hızlı yapılması gerektiğini, doğal afetlerde ivedilikle alınması gerekiyor veya uzmanlık alanına giren bir şey olduğu zaman, ki bu sistemler on, on beş yıl önce fabrikalarda, şurada, burada otomatik ürün geçişleri için kullanılan sistemler. Öyle abartılacak bir sistem de değil yani yeni icat edilmiş bir sistem de değil. Niye bir şey yazdınız buraya, çok merak ediyorum.

BAŞKAN – Soru anlaşıldı, Sayıştay cevaplasın.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Biz, burada PTT’nin gerçekten kötü bir niyeti olmadığı kanaatindeyiz. Bakanlıktan, yani yukarıdan verilen talimat çok kısa bir süre tanınmış “Bu süre içinde bitirin.” demişler. Onun için 21/b’nin zaten son şeyinde de malum demin Sayın Vekilimin de ifade ettiği gibi ivedi olarak yapılması zorunlu bir iş şeklinde mütalaa edilmiş. Yani bu PTT’den değil de yani biraz takdir meselesi yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Şunu yapmanız gerekmiyor muydu: Bu iş ivedi mi Türkiye için değil mi tespiti yapmanız gerekmiyor muydu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Tamamen teknik bir konu olduğu için doğrusu o konuda biz yorum yapmak istemiyoruz.

BAŞKAN – Neyse. Bu konuyla ilgili olarak ilgili bakanın takdirine bırakılmış.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Yani aceleye getirilmiş, emrine amade bir sistem olarak...

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

4 no.lu öneriyi Sayıştayın izlemesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım müsaade ederseniz bir açıklama yapmak istiyoruz bununla ilgili.

Şimdi, Karayolları Genel Müdürlüğüne PTT yazmış yani bizim önerimizde burada aslında yapılması gereken öneride özetlenmiş yani. 31/10/2010’da yapılan protokolde sadece bu kurulan sistemin kurulum, bakım, onarım masraflarının PTT tarafından karşılanacağı ifade edilmiş ancak sistem yenilemesi ve yeni tesis kurulmasıyla ilgili bir hüküm yok, bir boşluk var gerçekten. Karayolları Genel Müdürlüğü diyor ki: “Ben hiçbir gidere karışmam.” Malum Karayolları Genel Müdürlüğü de PTT’de de aynı bakana bağlı. 2 genel müdürü Sayın Bakan çağırıp da bunlarla hakkaniyet ölçüleri içinde masrafları paylaşmalarını da lazım. Çözümlemesi gerekiyor.

BAŞKAN – Tamam. Karayollarıyla... Bunu tavsiye niteliğinde biz de yazacağız. Sayın Bakana hitaben bu konuyla ilgili ihtilafın bakan tarafından giderilmesini...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Bu aksaklıklar ondan kaynaklanıyor zaten yani “O yapsın, bu yapsın.” deniyor.

BAŞKAN – Biz de bunun çözümlemesi için bir yazı yazacağız.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Bugüne kadar da ödediğimiz para da 34 milyon civarında 100 milyon değil Sayın Başkanım, onu da ilave etmek istedim.

BAŞKAN – Düzeltmiş oldunuz.

Ulaştırma Bakanlığımızın bir ilave...

ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ MUSTAFA AKARSLAN - Sayın Başkanım, bir ek bilgi sunmak istiyorum. Karayolları Genel Müdürlüğünün ilgili daire başkanlığından almış olduğum bilgiyi arz etmek istiyorum.

Bu HGS ve OGS geçişleri için 2013 yılı için 387 bin tebligat yapılmış, bunun 40 bin tanesi geri dönmüş, bununla ilgili olarak da yapılan itirazlarla, o değerlendirmesi ile ilgili olarak da 80 kişi şu anda itirazları değerlendiriyor Karayolları Genel Müdürlüğümüzün ilgili daire başkanlığında.

BAŞKAN – Neyi değerlendiriyor?

ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ MUSTAFA AKARSLAN - Yapılan tebligatlara vatandaşımızca yapılan itirazlar. 80 kişi şu anda o konu üzerinde çalışıyor.

BAŞKAN – Tüketici...

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben de bir de şunu istihram edeceğim: PTT bünyesinde tüketici ilişkilerinizi yürüttüğünüz bir daire var mı, daire başkanlığı, tüketici haklarıyla ilgili, örgüt içerisinde bir birim oluşturdunuz mu?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - İfo birimiz var.

BAŞKAN – Yok, şimdi bakın arkadaşlar. PTT, biraz önce sizin sunumunuzda da, çok çeşitli hizmetler veriyor. Tüketici haklarını daire başkanlığı düzeyinde örgütlediğiniz takdirde bu alandaki tepkilerin ve hatta yol gösterici tepkilerin size ulaşmasını ve bu alanı yönetmeniz mümkün değil. Maalesef birçok birim gibi tüketici haklarını düzenleyen, onlarla ilgili ilişkileri yöneten kurumlar, kurum bünyesindeki birimler oluşturulabilmiş değil. Bunu da, Sayıştay belki de bu noktada belki bir öneride bulunmuş olmayabilir ama Komisyonumuzun önerisi olarak eğer diğer arkadaşlarımız da iştirak ediyorsa, tüketici

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 15

hakları daire başkanlığı şeklinde örgütünüzde bir yeni birim oluşturun. Bu alanda yapılan, gelen tepkiler, tüketici şikâyetlerinin daha iyi yönetilmesine bu vesileyle siz de sahip olabilirsiniz diye düşünüyorum.

5 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 5:

Sayıştay raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Öneri doğrultusunda gereği sağlanacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – 5 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, geneli üzerinde, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayıştayın 2012 yılındaki, 56'ncı sayfada anlattığı, geçtiğimiz yıl kargo hizmetlerinin ihaleyle yürütmesi meselesi. Şimdi, bir önceki Sayın Genel Müdür, alt komisyonda yine bunları konuşmuştuk, tartışmıştık, ortada bir problem vardı, bu iç önerilerde kaldı, aslında çok önemli bir sorundu, dışarıya taşınmamıştı alt komisyonda. Türkiye, yirmi bölgeye bölünmüştü ve taşımacılık işleri üç şirkete ihale edilmişti. Bunlar Sayıştayın eleştirilerinde de gördüğümüz gibi işin alt yapısı oluşturulmadan, hazırlıklar tamamlanmadan uygulamaya geçilmiş ve yaklaşık bir ay sonra Türkiye'deki bütün dağıtım tıkanmıştı. PTT yönetim kurulu da bunun üzerine -cezai tarihler burada var- 18/2/2013 tarihi itibarıyla cezai işlem uygulanacağına karar almıştı ve bu sorunu çözmek için ihaleyle iş verilmesine rağmen birçok yerde dağıtım PTT imkânlarıyla yapılmış ve sorun çözülmeye çalışılmıştı. Şimdi, çok ciddi bir rakam bu ihale. Yani trilyonlarca liralık bir ihaleden bahsediyoruz arkadaşlar.

Şimdi, bu sorun Sayıştayın da tespitlerinde yaptığı gibi, iş ihaleye çıkarılmadan, alelacele, herhangi bir altyapı çalışması yapılmadan, PTT yönetim kurulunun daha sonra ihaleyi iptal etme gerekçesinde de bu sorumlulukları kabul ederek ihaleyi iptal ettiği bir iş. Ve şöyle bir sonuçla karşılaşmıştık: Bu şirkete iş yapamadıkları hâlde şirketlere -bu benim şahsi düşüncem değil- 1 milyon 156 bin lira, 714 bin lira, 437 bin lira ve 2 milyon 430 bin lira, dört ayrı şirkete toplam 6 milyon liraya yakın para ödendi. Bu cezai uygulama yapıldı mı? Cezai uygulaması yapılacağı yönetim kurulunun kararında vardı. Bu paralar iş yapmadıkları hâlde, işleri PTT yaptığı hâlde bu paralar bu işverenlere neden ödendi? Sayıştayın tespitinde ve yönetim kurulunun da kabul ettiği gibi, iş daha hazır olmadan, uygulanabilir noktasına gelmeden, tam alt yapısı tamamlanmadan ihaleye çıkıldığı için ve devletin de bu kadar zararı olduğu için, bu işe karar verenler, ihaleye çıkanlar hakkında herhangi bir soruşturma açıldı mı, bir talepte bulunuldu mu? Bu şirketlerden bu cezalar alındı mı, alındıysa ne kadar alındı? Bir tanesi bu.

Eğer burada keseceksek birkaç konu daha var, onları da anlatayım veya bunun cevabını alalım, ondan sonra diğerlerine geçeyim, iki ihale daha var çünkü.

BAŞKAN – Bu aynı öneri içerisinde mi?

TURGAY DEVELİ (Adana) – Bunun devamı başka bir iş aslında. Devam edeyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Şimdi, bu ihale iptal edilince PTT, bölge müdürlüklerinden gelen talepler sonucunda dağıtımını kendi imkânlarıyla yapabilmek için araç alımı yoluna gidiyor. Araç alımı yoluna gidiyor. Bu araç alımı yapılırken de, genel müdürlüğün talimatına rağmen, pazarlık usulüyle filo fiyatlarının üzerine çıkılmaması şartı kaydı düşüldüğü hâlde PTT bir 500 küsur tane, bir de 215 tane araç alıyor. Şimdi, araçların kiralama fiyatlarında çok ilginç rakamlar var.

Mesela, arkadaşlar, filo fiyatları ile kiralanan araç fiyatları arasında tam 4 kat fark var, 4 kat. Şimdi, mesela İstanbul Anadolu yakasında bir araç için 2.500 TL aylık fiyat verilirken Avrupa yakası için 4.316 lira verilmiş yani 2 katı hemen hemen. Diğer iller için de öyle. Mesela Kayseri'de 2.080 liraya araç tutulmuş, hâlbuki bunun yaklaşık olarak bin lira falan civarında olması gerekiyor. Bu konuyla ilgili olarak devletin bir zararı var. Ne kadarlık bir zarar ortaya çıkmış bu araç kiralamalarından dolayı? Bunu yapanlar hakkında herhangi bir cezai soruşturma açılmış mı? Bunların, paraların geri alınması konusunda herhangi bir takip yapılıyor mu? Bu iki konu beraberdi. Ayrıca birkaç konu daha var.

İsterseniz bu soruların cevabını alalım, ondan sonra devam ederiz.

BAŞKAN – Ama ben diğer üyelere de söz vereceğim.

Turgay Bey, bence bitirin siz, topluca cevap versinler.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Şimdi, bu iç öneride, 5'inci öneride her ne kadar “Gereği yapılmaktadır.” demişler ama bu uzun zamandan beri devam ettiğimiz, takip ettiğimiz malzeme stok hesabındaki hesabın başka bir hesaptan takip edilmesini ısrarla Sayıştay öneriyor, her defasında da bunu Genel Müdür Sayın Osman Tural “Takip edeceğiz, tamam.” diyordu. Şimdi hâlâ aynı şey devam ediyor, sorun devam ediyor. Bu sorun düzeldi mi, düzelmedi mi, bunun bir cevabını alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Düzeldi.

BAŞKAN – Düzelmış.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 16

TURGAY DEVELİ (Adana) – Tamam, düzeldiyse mesela yok, çıkarınız onu.

İkincisi: Şimdi, dış öneri 12’de hizmet alımlarında isteklilere eşit muamele koşullarının sunulması bakımından ücret artış kıstaslarının şartname ve benzeri belgelerde önceden somut biçimde belirlenmesini öneriyor Sayıştay. Ben bunun ne anlama geldiğini Sayıştayın açıklığa kavuşturmasını, açmasını istiyorum. Neden böyle bir ihtiyaç duymuşlar? Burada maliyetlerle ilgili sıkıntı nedir? İhaleye çıkılan yaklaşık maliyet bedelleri ile ihaledeki gerçekleşen rakamlar arasında çok ciddi farklar mı var da bu farklar nereden kaynaklanmış, hangi ihalelerden kaynaklanmış, sıkıntı ne; onu öğrenmek istiyorum.

Bu arada, “Hayırlı olsun.” demeyi unuttum, kusura bakmayın, başarılar diliyorum.

Sayın Genel Müdürün sunumunda PTT Bank hizmetleri toplam işlem adet ve gelirleri anlatılırken... Sanırım bu Aktif Bank’la yürüttüğünüz bir iş...

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – 28 bankayla...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Tamam, şey olarak.

Burada gelir kalemlerini saymışsınız, işte 2015 yılında 505 milyon lira gelir bekliyorsunuz, 2014 yılında 455 milyon lira falan. Şimdi, maliyet ve kâr bölüşümünü yaptığımızda bu hizmetlerden dolayı bir gelir elde edilmiş ama bizim, PTT olarak, bunun için harcadığımız altyapı, mekân vesaireyi dâhil ederek söylüyorum -bir de paylaşımla, gelir paylaşımı yapılıyor burada mutlaka- buradan bize düşen kâr, pay yani burada gelir, rakam 415 milyon lira diyor 2013 için ama biz ne harcadık, diğerleri bundan ne kadar harcadı, bize düşen pay ne, gelirimiz ne? Çünkü bu rakam brüt rakam.

BAŞKAN – Evet.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Bir tane daha var Sayın Başkanım, son olarak.

BAŞKAN – Tabii.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Bunu TÜRKSAT’ın komisyonunda da konuşmuştuk. Şimdi, işte, nasıl haksız elde edilen bir şey üzerinden Avea’nın nasıl gelir elde ettiğini de burada ortaya koyuyoruz. Hatırlarsanız, işte, Avea, burada... Sayın Genel Müdürün sunumundan şey yapıyorum ben. PTT Bank alanında yürütülen diğer faaliyetler bölümünde ikinci paragrafta “29 Ocak 2013 tarihinde devreye alınan PTTCELL hizmetimizde; müşteri odaklı hizmet anlayışı esas alınarak Avea telekomünikasyon altyapısı kullanılmış...” Yani bu Avea’nın altyapısı dediğimiz şey aslında TÜRKSAT’tan aldıkları, kaldıkları ve vermedikleri frekanslardan bahsediyoruz.

“...kullanılmış ve yüksek kalitede hesaplı bir mobil iletişim hizmeti sağlanmıştır.” diyor. Buraya ne kadar ödediniz, Avea telekomünikasyon için, altyapı kullanmak için ne kadar ücret ödediniz, yıllık ne kadar ödüyorsunuz? Çünkü TÜRKSAT’ın bu şeyi aldığı zaman Sayıştayın da belki elinde bununla ilgili bir veri olmuş olur. Bu rakamı da istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Akyürek...

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

PTT’yi görüşüyoruz. Ben bir bakıyorum, eski günden bu güne maşallah kârlı bir kuruluş. Ben onları tebrik ediyorum. Başta eski Genel Müdürümüz hakikaten çok faal, çalışkan biriydi. Yeni atanan kardeşimize de görevinde başarılar diliyorum, daha iyi hizmetler vermesini temenni ediyorum.

Benim bir iki tane sorum var. Şimdi, Şanlıurfa’da bir yıldır dağıtım toplama merkezi müdürlüğü yapılması için karar alınmış ama hâlen inşaatına başlanmamıştır. Şanlıurfa, biliyorsunuz, 13 ilçesi, 1.362 mahallesi olan, nüfusu 2 milyon, 19 milyon dönüm arazisi olan bir ilimiz, GAP’ın merkezi, zaten başkenttir bu konuda. Şimdi, bu inşaatın niye başlanmadığını... Bu konuda bilgi istiyorum.

Üçüncü sorum: Viranşehir’de yeni PTT binası yapılıyor, hâlen müteahhit bitirmemiştir. Bu konuda hızlandırılmasını rica ediyorum.

Bir de bizim insanlarımız genelde kırsalda yaşamaktadır. Bunlarla ilgili motosiklet ihtiyaçları vardır. Talepleri 47 tanedir, maalesef 14 tane gönderilmiş. 13 ilçedir, her ilçeye 1 tane mi oluyor? Bu konuda sizden destek istiyoruz ve başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Belen...

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, Sayın Genel Müdür Vekilim, hayırlı olsun diyorum.

Şimdi, arkadaşlar bahsettiler, bayağı da uzun konuşuldu, bu HGS hakikaten Türkiye’de taşıt sahiplerinin kanayan yarası. Bunu umarım en kısa zamanda bir çözüme ulaştırırsınız. Ben, seçim bölgemle ilgili, Çorlu’daki PTT binasını daha kifayyetli... Nüfusa oranla şu andaki bina hizmet vermekte çok sıkıntı yaratan bir bina, küçük geliyor. Başka bir yere daha büyük, daha yeterli bir bina yapmayı planlıyor musunuz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 17

Ayrıca Tekirdağ ilinde Büyükşehir Yasası'yla beraber iki tane yeni ilçe meydana geldi, Ergene ve Kapaklı adında iki tane ilçe kuruldu. Bu ilçelerde PTT binası yapacak mısınız?

Bir de bu posta verilerinin mektup dağıtımlarındaki taşeronlaşma dağıtımında büyük aksaklıklar meydana getiriyor yani bu taşeronların işçileri düzgün çalışmıyor. Adam, yani imza karşılığı verilmesi gereken evrakı bile iş hanının girişine paket hâlinde bırakıyor, çekip gidiyor. Bunun önüne geçilmesi lazım. O evrakların içerisinde miatlı, belki de dava konusu olan evraklar vardır. Yani bu konuda çalışmalarınız zayıf, taşeronları kontrol etme noktasında zayıfsınız. Niye? Taşeronlar, çalıştırdıkları adamları asgari ücretle çalıştırıyor. Yani adam günde kilometrelerce yol yapacak, kar kış demeden yol yapacak, ondan sonra asgari ücret. Çalışan en fazla bir ay, iki ay çalışıp ondan sonra istifa edip gidiyor yani ya taşeronları tamamen kaldıracaksınız, kendiniz personel alıp dağıtımı kendi personelinizle yapacaksınız veyahut da taşeronlara, çalıştırdığı işçilere vereceği, "eşit işe eşit ücret" prensibinden hareketle çalıştıracakları elemanlara verecekleri asgari bir rakam belirlemeniz gerekir. Yoksa hakikaten, bakın, yani Trakya bölgesi sözde ülkemizin en gelişmiş bölgesi, hâlen Tekirdağ il merkezinden Çorlu ilçe merkezine bir posta yani adi posta mektubu on beş yirmi günden evvel ulaşmıyor. Bununla ilgili size çeşitli örnekler de isterseniz makamınıza da gönderirim. Hatta benim gönderdiğim evraklar var, buradan göndermişim, yirmi günde ulaşmış. Yani yirmi günde elin adamı Ay'a gidip geliyor, biz bu işi beceremiyoruz. Bu konularda yapınızı gözden geçirip de taşeronlaşmayı kaldırırsanız çok daha iyi olur.

Teşekkür eder, başarılar dilerim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Dalyan...

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Sayın Başkan, her ne kadar biraz önce muhalefet yapmış olsam da PTT Genel Müdürlüğünde, bu anlamda, hanım Genel Müdürü ve yönetim kurulu üyesini görmek benim için bir mutluluk. Bundan sonra da inşallah genel müdürlerimizi hanım olarak görmek ümidimiz olacaktır. Başarılarınızı diliyorum. Ama MHP milletvekilimiz Sayın Belen'in söylemiş olduğu -ben Çorlu kurucu ilçe başkanlığı olmam hasebiyle de- böyle bir sıkıntı Çorlu'da mevcut. İstanbul milletvekiliyim ama Çorlu'da tesisimiz var, o anlamda da Çorlu'yu düşünmek durumundayız ve bir sıkıntımız Çorlu'da mevcut. Yine de her türlü aksaklık giderilir, önemli olan başarılarımızdan söz ettirmektir. PTT bugüne kadar başarılarından söz ettirdi. Hanımların başında olduğu bir PTT daha büyük başarılarla imza atar inşallah diyorum.

Yolunuz açık olsun, başarılar.

BAŞKAN – İnşallah.

Teşekkür ediyoruz.

Sayın Dalyan'ın değerlendirmelerine katılıyoruz.

Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

PTT'nin serbestleşmeyle birlikte hizmetlerinde bir aksama meydana geldi. Biliyorsunuz serbestleşmeyle birlikte ayrılacak personele birtakım promosyonlar verildi ve hızlı bir şekilde kurumdan ayrılmaları sağlandı. Bu nedenle de PTT'nin hem kargo hizmetlerinde hem de –daha sonra kargo için hizmet alımı yapıyorlar- hem de mektupların, diğer telgrafların yerine ulaşmasında sıkıntılar yaşamaya başladılar. Ciddi bir personel sıkıntısı vardı.

Önce şunu sorayım: Personeli tamamladınız mı yani ne kadar personel ihtiyacınız var, hangi birimlerde, hangi hizmetlerde ne kadar personel ihtiyacınız var, bunu bir öğrenmek istiyorum.

Yine, tabii, PTT'nin serbestleştirilmesiyle birlikte birtakım birimlerin özelleştirilmesi ya da işte gelecekte pazarlanması söz konusu. Burada bu nedenle de bazı birimlerin iyi çalışmadığı konusunda... Aslında daha iyi çalışması gerekir ve daha verimli ve daha kazançlı hâle getirilmesi gerekir ki burada da bunları göremedik. Dört yıldır PTT'yi inceliyoruz. Aslında giden Genel Müdür güzel allayıp yağlayıp bize sunuyordu bunu.

Siz görevde yenisiniz, henüz bu aşamaya gelmediniz.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Allayıp pullayarak kâr edilir mi?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama, bakın, ben, PTT'yi, kurumlar içerisinde PTT'yi çok başarılı bulmuyorum. Samimi olarak duygularımı ifade ediyorum çünkü başarılı bulduklarımıza da başarılı bulduğumu söylüyorum. Tek tek birimleri incelediğimizde her birimin ayrı bir problemi ve henüz neticeye ulaşmamış, sonuçlanmamış olduğunu görüyoruz. İşte kargo olayında, kurye ve kargo işlerinde zarar eden bir departmandı orası ve aslında rekabet ortamının çok açık olduğu, iyi hizmet edenin aslında kazanç sağladığı bir ortam olduğunu da düşünüyorum.

Bundan sonra da, tavsiyem olsun, sunumlarınızı yaparken lütfen sektörle karşılaştırarak sunun. Bize başarıyı anlatmak istiyorsanız, PTT'nin yapmış olduğu işlemlerde başarıyı anlatmak istiyorsanız rekabet ettiğiniz kurumların da veya Türkiye'deki sektörlerin paylarını da sunarsanız en azından oradaki başarıyı görmüş oluruz, biz de sizi alkışlarız, bu başarıdan da mutluluk duyarız. Yani başarısız olmanız için bir gayret içerisinde değiliz. Ama yine sizin yaptığınız hizmet

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 18

Türkiye’de başka kurum tarafından yapılmıyordur, başka ülkelerde vardır mutlaka, işte “hibrit mail” dediğimiz gibi birtakım şeyler başka ülkelerde de vardır mutlaka.

“PTT AVM” demişsiniz, sanal ortamda bir pazarlama işine girmişsiniz ki artık bu sıradanlaştı biraz yani Türkiye’de lise talebelerinin... Hatırlarsanız, eski Cumhurbaşkanının çocuğu da bu işi yapıyordu. Yani bunlar yapılabilir şeyler, çok abartılacak, bir abartı gibi sunulacak şeyler değil, teknolojiyle birlikte hızlı yapılacak şeyler. Onun için de herkes kendi işini yapmalı diyorum.

HGS’ye çok gelmeyeceğim yine. Yani bence, bir kez daha söyleyeyim ama, HGS PTT’nin işi değildi. Herkes kendi işini yapmalı ve asıl görevini yerine getirmeli. Bankacılık faaliyetleri zaten yasaklanmış vaziyette, BDDK tarafından buna izin verilmiyor. Sadece işte bankalara bir donanım desteği veya altyapı desteği veriyorsunuz.

Şimdi, bir de başka bir boyutu var. PTT’den birçok insan yararlanıyor, özellikle emekliler ve yaşlılar yararlanıyor. Bazı yerlerde şubeleriniz 2’nci katlarda. Bu, yaşlılar için problem teşkil ediyor. Benim Kartepe ilçesinde Acısu... Yeni şube yaptınız ve 2’nci kata yaptınız orada mesela şubeyi. Buradaki yaşlıların şikâyetlerine konu oluyor. İnsanlar oraya -yürüyen merdiven olmadığına göre- merdivenlerden çıkmak zorunda ve maaşını ve başka tebligatları oradan almak zorunda.

Evet, x atıklar var mı? Var. Ama yenisiniz, gerçi kurumun içerisinden geliyorsunuz, “yeni” derken genel müdür makamında değilsiniz ama kurumun içerisinden geliyorsunuz. Bence şova yönelik değil de gerçekten iyi iş yapacak, kurumun başarıya götürecek işler yaparsanız kurum da gerçek yerini bulmuş olur diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Gürşan...

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Akar, güzel konuştun da Cumhurbaşkanının oğlunu niye koyuyorsun?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - 15 yaşında bu işi yaptı.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Ne alakası var?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - “Eski” dedim, “Eski” dedim Mehmet Ağabey.

BAŞKAN – Sayın Akar...

ŞENOL GÜRŞAN (Kırklareli) – Evet, Haydar Bey, müsaade ederseniz biz de soralım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya “15 yaşında çocuğu yaptığı için çok önemsenecek işler değil bunlar.” dedim.

BAŞKAN – Sayın Gürşan, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Arkadaşlar, siz yanlış anladınız galiba.

BAŞKAN - Son olarak Sayın Gürşan da söz istedi.

Buyurun.

ŞENOL GÜRŞAN (Kırklareli) – Evet, Sayın Genel Müdürüm, benim de öğrenmek istediğim bir husus var. Evvelki sene alt komisyon toplantısında, Trakya’da bir kargo merkezi, PTT’nin kurulması gündemdeydi, Lüleburgaz’da da kurulmasına karar verilmişti çünkü hem Lüleburgaz’da PTT’ye ait bir arazi vardı ve coğrafi olarak da Trakya’nın tam merkezinde, göbeğinde. Hangi aşamada, bu konuda bilgi almak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, yöneltilen soru ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Genel Müdürümüze son olarak söz vereceğim.

Burada, tabii, cevap veremediğiniz sorular olursa onlara da tutanakların size ulaşmasını takip eden on beş gün içerisinde tarafımıza üyelerimize aktarmak üzere cevaplarınızı bekliyoruz.

Buyurun.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Sayın Haydar Akar Vekilimizin “Personel sıkıntısını tamamladınız mı?” sorusu: 4.100 personelimiz emekli olmuştu AŞ sürecinde, bunların yerine 3.700 yeni personel istihdamını sağladık. 2015 yılında da yine 1.200 ilave personel alımını yapacağız önümüzdeki iki ay içinde.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kadrolu, değil mi, hizmet alımı değil?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Kadrolu, kendi personelimiz, AŞ personeli olarak.

Bu Avea’ya herhangi bir para ödemedik, abone başı da 80 kuruş alıyoruz her ay, Avea’ya biz altyapı için herhangi bir bedel ödemedik.

Stok Mübayaa Programı’mızı da 2014 yılında uygulamaya başladık, ayırdık. Sayın vekilimizin sorusuydu.

Tasfiyeyle ilgili de yine tasfiye kurulumuzu oluşturduk, firmalardan 4.149 bin lira idare alacağı tespit edildi. Bu konuda da hukuki süreç devam ediyor.

TURGAY DEVELİ (Adana) – 4 bin mi efendim?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – 4 milyon 149 bin 496 liralık idare alacağı tespit edildi. Firmalara bildirildi, tasfiye komisyonu oluşturduk, yönetim kurumuz kararını almıştı, bu süreci devam ettiriyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 19

Onun dışında, bu araç kiralamayla ilgili İstanbul'da bir sıkıntımız oldu. Konu Denetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığımızca soruşturuldu. İlgili personelin disiplin cezaları dışında konu mahkemeye, yargıya intikal etti, yargı süreci devam ediyor, fazla, yüksek miktarda araç kiralınmasıyla ilgili olarak da.

Onun dışında, Şanlıurfa'da imar çalışmamız devam ediyor.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Duyamadım, tekrarlar mısınız?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – İmar çalışması devam ediyor Şanlıurfa için. Viranşehir'de de kaba inşaat bitti, ince işçilik devam ediyor.

Lüleburgaz binası da ihaleye çıktı Sayın Vekilim. Pardon... İhale yapıldı, yer teslimi yapılacak bugünlerde.

BAŞKAN – Hayırlı olsun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sıkıntı ne?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – İlçe belediyede, ana kentten onaylandı iller, ilçe belediyesinde... Onu da sizden destek isteyeceğiz.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Bana gelen bilgiye göre, karayollarında bir şey varmış.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Onu biz not alalım, takip edelim Sayın Vekilim.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Nerede bir sıkıntı varsa beni arayın, derhâl müdahale edelim. Ne yapayım? Başka yolu yok ki...

BAŞKAN – Evet, bitti mi?

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Yok, devam edecek, motosiklet...

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Evet, motosiklet... Şanlıurfa Başmüdürlüğüm talep etmemiş motosiklet. Biz ona rağmen 14 adet motosiklet vermişiz.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – 47 tane talepleri var.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – 2015 yılında 32 motosiklet ilave vereceğiz. Biz tespit etmiş ihtiyacı.

BAŞKAN – Demek ki bölge milletvekiline söylemişler, yeterli görmüşler.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Efendim, bakın, ben sizi aradım.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Biliyorum.

BAŞKAN – Sayın Akyürek, mikrofona yaklaşıp lütfen...

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Şimdi, ben, geçenlerde Genel Müdürümü aradım, sağ olsun, dedim ki: “Böyle, böyle...” Bana dedi ki: “Viranşehir’e 6 tane sözü veriyorum.”

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – “3’ünü vereceğiz.” dedim.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – 3’ünü önce vereceğim, ikinci dilimde de 3 tane... Ama bölge müdürüyle görüştüm, 47 tane teklifleri var ama maalesef 14 tane gönderilmiş.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Urfa’ya 32 motosiklet vereceğiz Sayın Vekilim. Şimdi, ilk etapta 14 gönderilmesinin sebebi peyderpey teslim alıyoruz.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Yani 32 tane mi göndereceksiniz Viranşehir hariç?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – 32 tane göndereceğiz.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Viranşehir hariç mi? Tamam mı? 47 taneyi onayla, bir de Viranşehir’i... Tamam...

Bak, bütün herkes, Başkanımız da talep ediyor.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Ağanın eli tutulmaz yani! Genel Müdürümüzü bu kadar sıkıştırmayın.

BAŞKAN – Bu Urfa’nın taleplerini lütfen yerine getirin.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Gördün mü Başkanım ne dedi?

BAŞKAN – Tekirdağ’ın taleplerini de unutmayın.

Evet, arkadaşlar, bitiriyoruz artık.

Lütfen, hemen kısaca cevaplayın.

Biz bir sonraki Eximbank’ı görüşeceğiz, o yüzden hızla lütfen.

Bitti mi?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Bitti efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Develi’nin Sayıştay’a da yönelttiği sorular vardı.

Ona da yazılı olarak cevap verin eğer şu anda cevap veremiyorsanız.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Yazılı olarak cevap vereceğiz.

BAŞKAN – Buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Bu sorum aynı zamanda Sayıştaya da Sayın Genel Müdür bu konuyu cevaplamadı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 20

Yönetim kurulunun bir tespiti var ve Sayıştayın bir tespiti var. Diyor ki: “Yapılması gereken hazırlıkların tamamlanmadan uygulamaya geçildiği bu ihalede, sorunlu ihalede...” Yani bir yönetici bir altyapıyı hazırlamıyor, teknik altyapıyı hazırlamıyor, yazılımı hazırlamıyor, iş şey değil, ihaleye çıkıyor ve devletin bir zararı söz konusu. Bunun bir sorumlusu yok mu ya da bu sorumlular hakkında bir cezai işlem yapılmayacak mı? Benim öğrenmek istediğim de bu.

BAŞKAN – Evet, ilave olarak şu anda cevap verebiliyorsanız buyurun yoksa yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Yazılı olarak...

BAŞKAN - Sayıştaya da yöneltmişti zaten.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, bu öneriyle ilgili bizim raporumuzda da çok geniş gerçekten açıklamalar da var. Burada gerçekten öngörülemeyen sorunlar ihaleden sonra ortaya çıktı. Bizim zaten daha önceki yıllarda da bu konuda önerimiz vardı. Burada bence PTT’nin yaptığı hata şu oldu: 20 bölgede bir anda böyle bir hizmet alımı yapması hataydı. Biz “Pilot uygulama yaparak bir bölgeden başlayın bu işe, ondan sonra da kapsamı genişletin.” demiştik ama zaten ortada bir sözleşme var, şartname var. O sözleşmeye, şartnameye uymayan taşeronlarla ilgili hukuki süreç devam ediyor.

2013 yılı raporumuzun da 1’inci önerisi bu konudur Sayın Milletvekilim, onu da söyleyeyim.

BAŞKAN – Yani Sayıştay atlamış değil bu konuda.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 1’inci önerimiz, 2013 yılında 1’inci önerimiz bu konuyla ilgili, sıkı takip ediyoruz. Sözleşme hükümlerine göre PTT alacaklarını alsın çünkü yerine getirilmeyen, ifa edilmeyen edimimler var, “Yerine getirin.” diyoruz.

Bir de, Sayın Başkanım, Sayın Develi Milletvekilimizin iç öneri 12’nci öneriyle ilgili bize sorusu vardı, hizmet alımıyla ilgili şartname hazırlanması konusu. Müsaade ederseniz Sayın Şimşek bu konuda teknik açıklama yapacak.

SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ MEHMET FAHRİ ŞİMŞEK - Efendim, söz konusu sözleşme bir yıl için imzalanıyor. Uzatılması karşılıklı mutabakata bağlanmış ancak karşılıklı mutabakatta ilerleyen yıllardaki uygulanacak fiyatın ne olacağı da yine iki tarafın karşılıklı mutabakatına bırakılmış. Biz, ihale aşamasında şartname ve sözleşmeye daha sonradan iki tarafın mutabakatıyla belirlenecek bir ücret unsurunun konulmasını isteklilere eşit muamele koşullarının sağlanmaması olarak değerlendiriyoruz.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Hangisi bahsettiğiniz, söyler misiniz?

SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ MEHMET FAHRİ ŞİMŞEK - TURPEX... Bu, yurt dışı gönderilerinin daha hızlı sağlanmasıyla ilgili bir ihale.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ne kadarlık bir iş?

SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ MEHMET FAHRİ ŞİMŞEK - Onu söyleyeyim efendim de...

Burada bizim asıl vurgumuz budur.

BAŞKAN – Yani rekabet koşullarını zedeleyecek bir unsur olarak değerlendirmiş Sayıştay.

SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ MEHMET FAHRİ ŞİMŞEK - Pardon efendim...

Rakam şeyle ilgili, paket bir rakam yok, yapılan işe bağlı, giden gönderiye bağlı, karşılıklı gelir bölüşümünü içeren şey. Mesela şu gönderi 50 liraya gidecek, 30’u senin, 20’si benim tarzı.

BAŞKAN – Tamam.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ortada rekabeti ihlal eden bir durum var. Sayıştay “Bunu böyle yapmayın, bu diğer şeylere haksızlık oluyor.” diyor.

BAŞKAN – Şeye soralım...

SAYIŞTAY UZMAN DENETÇİSİ MEHMET FAHRİ ŞİMŞEK - Teklif verirken herkes bilse ki “Ne kadardır?” diye, “İkinci yıl TÜFE’ye göre artacaktır.” denilse o şekilde teklif verildi.

BAŞKAN – Peki, yurt dışında bu hizmet alımlarıyla ilgili olarak sizi bu esnekliğe götüren şey neydi? Esnek olmak istemiştiniz.

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Sayın Başkan, esnek olmak istedik. Ülkemizde diğer tüm uluslararası kargo şirketleri aktif olarak görev yapıyor. Biz de bu şekilde başlayıp daha sonra Türk nüfusun yoğun olarak yaşadığı ülkelerde aracı kullanmadan kargo, kurye gönderilerimizi bir şirket olarak...

BAŞKAN – Kaç yıl süreyle bu uzatma şeyi için...

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ - Beş yıl.

BAŞKAN – Daha sonra... Maksimum beş yıl mı?

PTT AŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖZAY ATBAŞ – Beş yıl.

BAŞKAN – Peki, tamam.

Çok teşekkür ediyorum.

Böylece geneli üzerinde görüşmeleri tamamladık.

Yalnız, tavsiye niteliğinde Ulaştırma Bakanımıza Komisyonumuzun bir kararı var, onu okutup işleme alacağım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 21

Buyurun.

KİT Komisyonu Başkanlığına

Otoyollar ve Boğaz köprülerinde yer alan HGS (Hızlı Geçiş Sistemi) uygulamasından kaynaklanan eksikliklerin giderilmesi hususunda PTT ve Karayolları Genel Müdürlüğü ile gerekli koordinasyonun sağlanması hususunda ilgili bakanlığa iletilmek üzere tavsiye kararı alınması hususunu arz ve teklif ederiz.

Şenol Gürşan
Kırklareli

Haydar Akar
Kocaeli

Kemalettin Yılmaz
Afyonkarahisar

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu karar da ilgili Bakanlığımıza iletilecektir.

Böylece görüşmeleri tamamladık.

Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutup ibranıza sunacağım.

Buyurun.

Sonuç:

Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf Teşkilatı (PTT) Genel Müdürlüğünün 2012 yılı bilançosu ve 171 milyon 445 bin 473,03 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

Böylece Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyoruz, başarılar diliyoruz.

Şimdi kısa bir ara vereceğim.

Türkiye İhracat Kredi Bankasının, EXİMBANK'ın 2011 ve 2012 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine beş dakika sonra başlıyoruz.

Kapanma Saati: 12.28

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 22

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.43

BAŞKAN: Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)
BAŞKAN VEKİLİ: Ziver ÖZDEMİR (Batman)
SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)
KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın, kamu kurumlarının ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi, Başkanlık Divanı adına saygıyla selamlıyorum.

Toplantımıza, Türkiye İhracat Kredi Bankasının (EXİMBANK) 2011 ve 2012 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Şimdi, kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Sayın Genel Müdürümüz Hayrettin Kaplan’a söz vereceğim ancak önce toplantımıza iştirak eden Yönetim Kurulu üyelerine ve genel müdürlere kendilerini tanıtmak için söz vereceğim.

Önce Sayın Genel Müdürümüzden başlayalım.

Buyurun.

(Bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Genel Müdürümüze söz veriyorum.

Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonunun değerli üyeleri, Sayıştay ve kamunun değerli temsilcileri; bankamızın 2011 ve 2012 yılı denetimine ilişkin KİT Komisyonu toplantısı vesilesiyle huzurlarınızda bulunuyoruz. Şahsım ve Türk EXİMBANK adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Türk EXİMBANK’ın faaliyetine ilişkin aşağı yukarı on slaytlık kısa bir sunum yapmak istiyorum.

Şimdi, ilk bölümde, biz 2014 yılını kapattık ve 2014 yılında Türkiye ihracatını oranladığımızda bizim sağladığımız destek yaklaşık yüzde 20’ye ulaştı. Grafikten de görüldüğü üzere son yıllarda hem kredi desteğimiz hem de ihracat alacak sigorta desteğimiz hızlı bir artış içinde. Bu artışın da 2015 yılında devam etmesini bekliyoruz.

Öncelikle kredilerden biraz bahsetmek istiyorum: Verdiğimiz nakdî krediler 2014 yılı sonunda 20 milyar dolara ulaştı; kısa vadeli krediler 18,5 milyar dolara, orta-uzun vadeli krediler ise 1,6 milyar dolara ulaştı. Kredilerin yüzde 79’u döviz, yüzde 21’i TL. Biz bu kredilerin yüzde 87’sini doğrudan kullandırdık, yüzde 13’ünü ise aracı bankalar vasıtasıyla kullandırdık. Mevcut firma sayımız 5 bine yakın ve bu firmaların yüzde 76’sı KOBİ statüsünde.

Özellikle son yıllarda ihracatçılarımızdan orta ve uzun vadeli kredi talebi ciddi şekilde arttı ve bizim de bilançodaki kredilerin içerisindeki bunun payı yüzde 23’e ulaştı. Nitekim, stok bazda nakdî kredilere baktığımızda geçen yıl yüzde 38 oranında artış sağladık.

Bu arada, bizden destek sağlayan ihracatçı sayısına baktığımızda firma sayısı hızlı bir artış içinde, yaklaşık 5 bine ulaştık. Daha önce bizim müşterimiz olmayan 1.161 firmayı kredi, 647 firmayı sigorta programımızdan yararlandırdık.

İhracat kredilerinin, bankacılık sistemindeki kredilerin içerisindeki oranına baktığımızda sektörün toplam kredileri içindeki payı, ihracat kredilerinin yaklaşık yüzde 5. Bizim payımız hızla artmakta. Bizim payımız ise 2010’da yüzde 12 iken Aralık 2014’te ihracat kredileri içerisinde EXİMBANK’ın payı yüzde 54’e çıkmış durumda; bu da bizim artık ihracat kredilerinde önemli bir rol oynadığımızı göstermektedir.

Bizim ihracatçılara sunduğumuz ihracat kredi sigortasına baktığımızda sigortaladığımız sevkiyat tutarı 11 milyar dolar, tahsil edilen prim tutarı 35 milyon dolara yaklaştı, ortalama ihracatçılardan tahsil ettiğimiz prim binde 3 civarında ve biz, bu 34 milyon dolarlık prime karşılık ihracatçılarıma 27 milyon dolar prim ödedik. Kapsanan ülke sayısı 238. Her ne kadar ödediğimiz tazminatın prime oranı artış sağlasa da tabii -aşağı yukarı- 4 milyar dolardan 11 milyar dolara ulaştığımız için net prim tahsilatlarımız da hızlı artmakta, en son 18,7 milyon dolara ulaştı.

Bu arada, kredi ihtiyacını karşılamak üzere sağladığımız yabancı kaynak ise 2014 yılında 2,2 milyar doları buldu, ki bu da Eximbank tarihinde bir rekor. Bunun bir kısmı tahvil ihracı yoluyla sağlandı, diğer bir kısmı sendikasyon kredisi, yine 2014’te ilk defa katılım bankalarına da katılım bankaları prensipleri çerçevesinde exim desteği sağlamak için murabaha sendikasyonu yaptık. Onun dışında, Avrupa yatırım kaynaklı kredilerimiz var; bunlar yatırım kredisi, uzun vadeli, çok düşük faizli. Ayrıca, Körfez ve diğer bankalardan da fonlar sağlıyoruz.

2014 yılında desteğin artırılmasına yönelik yeni programlar yürürlüğe koyduk; bunlar: Reeskont kredisinde önemli kolaylıklar sağladık, vadeyi uzattık. Sevk sonrası reeskont kredisi geliştirdik. Burada zaten özellikle KOBİ’lere yönelik ve herhangi bir banka teminatı gerektirmiyor. Az önce bahsettiğim, katılım bankaları sevk öncesi ihracat döviz kredisini

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 23

uygulamaya soktuk. İhracata yönelik yatırım kredisi ve işletme sermayesi kredisine yoğun bir şekilde talep var, ondan bahsetmiştim. Bunun dışında, marka kredisi, özellikle bizim, Dünya Bankasında sağladığımız çok ucuz maliyetli kredilerimiz var, bunların geri dönüşü otuz yıllık, on yılda geri dönüyor, ondan sonra serbest kaynağa dönüşüyor.

Yine, katma değerli ihracatımız artması açısından marka kredisi yürürlüğe koyduk, ki bunun da vadesi on yıl, maliyeti ise libor artı 0,50 yani çok düşük. Buna da ilk başvurumuz oldu, bu başvuruyu da sonuçlandıracağız, Avrupa'da marka aldı bir tekstil firması.

Yine, yurt dışından banka alıcı kredisini ve poliçe-akreditif iskonto programını yürürlüğe koyduk. İhracatçılarımıza yönelik yurt içi kredi sigortası ve yurt dışı müteahhitlik hizmetlerine yönelik politik risk sigortası da yeni ürünlerimiz arasında.

Mali yapımız itibarıyla da aktif toplamımız yüzde 34 arttı TL bazında, dolar bazında 24, nakdi kredilerimiz ise 38 arttı; bu, akım anlamında. Sigortalanan sevkiyat tutarımız ihracat sigortasında yüzde 31 arttı. En yüksek artışımız dönem kârı, dönem kârı yüzde 74 oranında arttı. Bunun da sebebi geçmişte reeskont kredilerinde Merkez Bankasından sağladığımız için kur zararı yazıyorduk oradaki kur hesaplama yönteminden, bunu düzeltince kur zararı yazmadığımızdan kârımız normale döndü, ciddi bir şekilde arttı ama bu kârın da tamamını sermayeye ekleyeceğiz. Dolayısıyla bu kâr bünyede kalacak ve Türk EXİMBANK'ın sermaye gücünü artıracak.

Bunun dışında takipteki alacakların toplam kredilere oranı çok düşük çünkü büyük ölçüde teminat mektubuyla çalışıyoruz son beş altı yıldır. Öz kaynak kârlılığımız da yüzde 11'e ulaştı bu yıl, ki Türk bankacılık sisteminin de bugün için öz kaynak kârlılığı ortalama yüzde 12 civarında yani ona yakın öz kaynak kârlılığı sağladık.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Sorularınız varsa alabilirim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şeker.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Maddelere geçelim...

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Yok yok, maddeyle ilgili değil.

Haydar Bey de sordu, anlatırken Sayın Genel Müdür, bu sigorta priminde 27 milyon ödedik, 34 milyon lira tahsil ettik. Ben o sigorta sistemini asıl portföyü genişletmek, kredi verilen insan sayısını artırmak anlamında daha önceden dinlemiştim sizden; onu bir açıklarsanız yani ödenen prim tutarının yüksek olmasının gerekçesini, kafamızda soru işareti kalmamış olur.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Başkan, şimdi şunu söylemek istiyorum: Daha önce bizim temel felsefemiz fazla tazminat ödememe üzerine kuruluydu yani aman fazla zarar yaratmayalım. Oysa bu da ihracatçıyı desteklemek ve portföyün büyümesini engelliyordu. Nitekim 2011'de bizim sigorta aşağı yukarı 4 milyar dolar civarındaydı, bugün 11 milyar dolara ulaştık. Dolayısıyla daha fazla ihracatçıyı sigortalamak, daha fazla risk almak, daha yüksek tazminat ödemek anlamına geliyor ama aynı zamanda daha fazla prim sağlamak anlamına da geliyor. Dolayısıyla zarar oranımız artsa da mutlak anlamda net prim gelirimiz de arttı. Böylece, hem ihracatçıya daha fazla koruma sağladık ama aynı zamanda kendimiz de daha net anlamda, mutlak rakam anlamında daha fazla prim geliri elde ettik, oransal olarak zarar rasyomuz yükseldi ama bizim de amacımız zaten buradan kâr etmek değil, mümkün olduğunca ihracatçımıza yurt dışı pazarlarda, özellikle Avrupa'da son birkaç yıldır pazarlar çok kötü, orada daha fazla koruma sağlamak ve pazara daha rahat vadeli bir şekilde mal satmalarını sağlamak.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – O zaman bir soru sorayım ben.

BAŞKAN – Buyurun.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Bu dışarıdan, dış kaynak olarak sendikasyon kredisi vesair, toplamı ne kadardır geçen yıl için?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – 2,2 milyar dolar 2014 yılı; bunun yaklaşık 500'ü Eurobond, diğerleri sendikasyon ve birtakım bankalardan sağlanan kısa vadeli ve uzun vadeli kaynak.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Dış kaynak, toplam...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Dış kaynak.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdüřümüze yapmış oldukları sunum için teşekkür ediyoruz.

Kuruluşun 2010 yılına ait gündemde kalan bir önerisi vardır. Bu, aynı zamanda 2011 yılı 1 no'lu ve 2012 yılı 1 no'lu önerisi de benzer mahiyettedir; okutup, birlikte işleme alacağım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2011'i mi, 2012'yi mi okuyayım?

BAŞKAN – Fark etmez, aynı mahiyette olduğu için.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 24

Siz de en güncel olan cevabı vereceksiniz.

Öneri 1:

2011 yılı Sayıştay raporunda yer alan ve bankanın bilanço ve netice hesaplarının görüşüldüğü, 15 Mart 2013 tarihli Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Alt Komisyon toplantısında Üst Komisyona taşınmasına karar verilen Türk EXİMBANK'ın 4565 sabit sayılı firmaya "Gemi İnşa ve İhracatı Finansman Programı" kapsamında kullandığı ve daha sonra takibe intikal eden, toplam 19 milyon avro anapara kredi işlemiyle ilgili olarak Sayıştay Başkanlığının Özel İnceleme Raporu'ndaki tespitleri üzerine:

Başbakanlık makamının 30 Haziran 2012 tarihli ve 60 sayılı Olur'larına bağlanan 6 Haziran 2012 tarihli ve 35/12-63 sayılı Soruşturma Raporu uyarınca, idari, mali ve cezai işlemlerin tekemmülünü teminen ilgili mercilerce işlemlerin tesis ettirilip sonuçlandırılması,

Donuk alacaklarda izlenen firma kredilerine karşılık teminat olarak alınan gayrimenkullerin rehinerleriyle, borçlu ve kefilleri hakkında yürütülen takiplerin semeresiz kalmış olması hâlinde kredinin açılış ve işleyişine yönelik gerçekleşen banka mevzuatına aykırı eylemler nedeniyle kredinin tahsil edilmeyen kısmının banka sorumlularından tahsili hususunda zaman aşımı süreleri de dikkate alınarak mali sorumluluk davası açılması.

BAŞKAN – Evet, kim cevap veriyor?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Ben Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Şimdi, öncelikle kredinin geçmişiyle ilgili ben kısa bir özetleme yapmak istiyorum, ondan sonra ne yaptığımızı sizlere özetleyeceğim.

Şimdi, 4565 nolu firmayla EXİMBANK on dokuz yıl boyunca çalışmış. Bu on dokuz yıl boyunca 21 adet gemi projesi finanse etmiş, bu dönem boyunca da 93 milyon kredi sağlamış bu 4565 nolu firmaya.

Son olarak 2 gemilik proje 2008-2009 döneminde inşa süreci devam ederken -ki bu 4 gemiliktir, 2 gemiyi özel büyük bir banka, 2 gemiyi de EXİMBANK finanse etmiş 19 milyon avro değerindeki bu krediyi- kriz döneminde -tabii ki son yüz yılın en derin krizi- Alman alıcı zamanında gemilerin tamamlanmadığı iddiasıyla siparişi iptal etmiş. Siparişi iptal edince de tabii gemiler, dolayısıyla firma zor duruma düşmüş, daha sonra mahkemeye gitmiş firma, Alman alıcıyı mahkemeye vermiş, mahkeme bunu uygun görmemiş ve İngiltere'de dava açılmasını istemiş fakat bu arada da firmanın sahibi ölmüş, firma zor duruma girince mahkeme devam edememiş ama diğer özel bankaya bu avans ödemeleri için verdiği mektuplar da tazmin edilmiş. Bu mektuplar da bu özel banka tarafından verildi. Dolayısıyla, şu anda bizde iki tane gemi var. Firma teminat olarak... Zaten bu bir proje kredisi, proje kredisinde zaten proje konusu gemiler teminattır. Bu arada da gemiler bizim elimizde, bu gemileri bizim satışa çıkarmamız mümkündü, biz iki defa satışa çıkardık, 2013 ve 2014 yılında. Ancak tabii ne hikmettir ki krizin etkisi özellikle çelik fiyatlarına çok fazla bir etki sağladı. Aşağı yukarı kriz öncesi çelik fiyatları 1.265 ton başına dolarken bugün için 200 ABD doları yani 1.200'den 200'e çıktı. Bu ne demek? Bu şu demek: Yani yenisini 200 dolara yaparsınız tonunu, bizimkiler 1.250 dolardan mal oldu. Maalesef biz de çok uğraştık, birtakım denizci, gemici firmalarla görüştük hatta bazı yabancılar da talep etti ama gemiyi tabii ki kimse almıyor, yenisini yapmak çok çok daha ucuz. Biraz da tabii krizin getirdiği emtia fiyatlarındaki bu düşüş bizim de elimizi kolumuzu bağladı. Bazı ikinci, üçüncü derece ipotekler vardı ama bu özel banka birinci derecede ipoteği olduğu için -zaten değeri de düşük- dolayısıyla o banka aldı. Sonuçta, şu anda biz satışa devam ediyoruz icradan ama tabii ki alıcı çıkması da zor görünüyor. Belki en sonunda bu gemiler hurda olarak satılacak, onu da bilemiyoruz ama biz bu yönde gerekli çalışmaları yapıyoruz. Zaten firmanın ortağı da öldü, çocukları mirası reddetti. Maalesef kötüye doğru bir gidiş var.

BAŞKAN – Peki. Şimdi, bunu sistem olarak tasfiye etme imkânı şu anda mevcut şartlarda, kredi ilişkisiyle birlikte baktığımızda, çözümsüz hâle geldiyse bunu başka nasıl bir yöntem izleyerek çözme şansı olabilir? Yani, atıyorum, icradan satış imkânı arıyorsunuz, bunun karşılığı yok çünkü zaten çelik fiyatlarındaki maliyet dramatik bir şekilde değişmiş. Dolayısıyla sizin aradığınız fiyatı verme imkânı yok. Peki bu şartlarda nasıl tasfiye edilecek?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Başkanım, biz burada yine belki devam ederiz ama görünen -hani ben işin nihayetinde konuşuyorum- hurda olarak satılabilir. Onun dışında da bir tahsilat yapamayız.

BAŞKAN – Mesela tamamlayarak kiraya verme imkânı bulunabilir mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Birtakım yabancı alıcılar bunu bize önerdi ama bunun şartı da şu: Benim ilave kredi vermem lazım. Yani ilave riske girme durumunda da... Bu gemilerin zaten yenileri çok daha ucuz, navlun fiyatları düşük. Bu maliyete...

BAŞKAN – Yeni müşteri kredibl olabilir ani yeni bu işe talip olan firma varsa o kredibl olabilir. Yani bundan imtina ettiğiniz takdirde hurdaya gideceğine belki de daha iyi bir tahsilat imkânı bulabilirsiniz.

Buyurun Sayın Akar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 25

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben de onu söyleyecektim. Şimdi, hurdaya kadar beklemeye gerek yok. Takipteki kredi diye düşünelim diğer bankalarda öyle adlandırılıyor yani tahsil edilemeyecek krediler veya sıkıntı yaşanan kredileri takipteki krediler oldular. Doğru, beşte 1 fiyatına çelik gelmiş ve yeni yapılmış bir gemi yani çok eski bir gemi değil, hurdaya gidecek gemi değil. Şimdi beşte 1 fiyatına... Kaç grostonluk olduğunu bilmiyorum ama onun muadili dünyada yapılan ve satılan gemiler mutlaka vardır ve gemi ticareti de devam ediyor. O fiyata çekersek en azından bulundurma maliyetinden yani stok maliyetinden kurtulmuş oluruz. Bu gemiler durdukları yerde çürüyecekler, muhtemelen bakımı yapılmadığı zaman, üzerinde bir işlem yapılmadığı zaman çürüyecekler. Bir realite var, çelik fiyatları gemi yapım tarihinde belli. Şimdi çelik fiyatları belli. Aynı grostonluk gemilerin kaç satıldığı piyasa fiyatları belli, bunların yüzde 10'u altında falan çıkarsanız en azından hurda fiyatının üzerinde bir bakım maliyetlerini düşürmüş olarak satmış ve kurtulmuş olursunuz. Şimdi, burada her gün durdukça bu size zarar yazıyor aslında gördüğüm kadarıyla. Belki bir şey yapmıyorsunuz ama değerinden kaybediyor gemiler. Bundan sonra ben çelik fiyatlarının falan da çok tavan yapacağını, yükseleceğini düşünmüyorum çünkü konjonktürel olarak yapı böyle dünyada. Bir an evvel elden çıkartmakta fayda var, bunu doğru usullerle, yollarla yaparsak çıkar diye düşünüyorum.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Bunun değeri nedir?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Önce şöyle bir bilgi vereyim: Biz hem iki, üç Türk gemici firmasıyla görüştük ayrıca birkaç yabancıyla da görüştük ancak tabii hiçbirisi bu gemiyi almaya yanaşmadı. Bize söylendiğine göre mevcut gemilerin, şu andaki mevcutların boyutu ve teknolojisi daha verimli çalışmaya elverişli olduğu için... Biz aşağı yukarı üç yıldır bu görüşmeleri yapıyoruz. Tabii şöyle de bir sıkıntı var: Şu anda onların da sunacakları fiyat bunun hurda değerinin üstünde olmayacak. Yani böyle bir çıkmazımız var.

BAŞKAN – Öyle bir fiyat tespiti yaptınız mı?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Mesut Bey bilgi versin.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MESUT GURSOY – Bunlarla ilgili birkaç sefer değerlendirme yaptırarak değişik zamanlarda. İlk çıkışı yaklaşık gemi başına 4,5 milyon dolar ama o 4,5 milyon dolar tabii ki o zamanki sac değerinin bile altındaydı. Sonra tamamlatıp eğer satabilsek zararımızı azaltabilir miyiz diye bir çalışma yaptık. Tabii ki görece zarar azalıyor ama onun üzerine Sayın Genel Müdürümün söylediği gibi, ilave bir kaynak çıkışı olacak. Bu, kolay verilebilir bir karar değil çünkü hâlihazırda zararı zaten gerçekleştirmişiz, bunun üzerine ilave bir zararı da göze almamız gerekecek. Bu, kolay verilebilir bir karar değil. Sayın Vekilimin söylediği doğru, gün geçtikçe zararımız tabii ki artıyor doğal olarak. Niye? Onun için bir bakım onarımı yapılacak, firmanın şu anda onu yapacak bir gücü yok. Durduğu yerde de korozyona uğruyor. Tabii ki bir karar vermek lazım.

BAŞKAN – Elde edeceğiniz kaynak, atıyorum, üç sene önce bu satılmış olsaydı hurda fiyatına şu andaki kaynağı kullanarak mutlaka oradan bir gelir de elde ediyordunuz. Neyse. Bunu hesaplarını tabii siz daha iyi yapmışsınız. Bu Komisyon evresinde acaba bir şey bulabilir miyiz, sizi yüreklendirecek bir çıkış bulabilir miyiz diye ifade ediyoruz.

Buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) - Yani Sayın Başkanım, biz bu Komisyona dört yıldır devam ediyoruz ve dört yıldır da bunu konuşuyor. Bundan sonra bir dört yıl daha konuşsak bir şey değişmeyecek. Bence zararın neresinden dönülürse kârdır. Hurda olarak da satılacaksa, kaç liraya satılacaksa bu işten bir an önce dönmek lazım. Geri kalan kısmı da zaten tahsil edilemeyecek bir alacak olduğu için... Ben şeyi bilmiyorum yalnız, burada sayın genel müdürden onu öğrenebilirsek, o büyük banka, ilk banka, gayrimenkullerine de haciz koymuş olan ilk banka o alacaklarını aldıktan sonra geriye bir şey kalabiliyor mu yani onlarla ilgili bir çalışma yaptınız mı? Geriye kalan alacağı oradan tahsil etme imkânı var mı? Onu da aslında araştırmak lazım ama bu gemilerden kurtulmak lazım.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Akyürek.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Hakikaten de doğru, şimdi dört yıldır devam ediyor, biz 2011'de geldikten sonra hep gündemde oluyor. Ama ekonomiye kazandırmak lazım, burada yapılan bir gemi var. Şimdi, gelin bu hurda fiyatına da satılsın ama yine de hiç olmazsa birileri alsın para kazansın ama hurda yapıp satmak bence yanlış bir şey. Bu konuda biraz üzerinde çalışıp sonuca varmanızda fayda görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Peki Sayıştay bu konuda ne öneriyor, nasıl bir yöntem izlensin?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, biz daha ziyade izleyici konumunda olduğumuz için yani idarenin o tür şeylerine müdahale etmiyoruz ama önerilerimiz olursa da zaman zaman söylüyoruz.

BAŞKAN – Yani mesela hurda fiyatına satsalar “Niye bunu hurda fiyatına sattınız?” der misiniz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 26

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şimdi, tabii o günkü şartlar içerisinde deriz. Ama şu var, burada tabii karar verme, takdir yetkisi Komisyona ait. Bundan sonraki komisyonun da bu konuda ne düşüneceğini bilmek bugünden mümkün değil biliyorsunuz.

BAŞKAN – Tabii doğru.

Şimdi, banka yöneticileri olarak bu süregelen sorunu daha radikal, biraz da üstünüze risk alarak çözmeniz hâlinde biz doğru bir yol izleyeceğinizi düşünüyoruz, o kanaati taşıyoruz. Tabii sonuçları da mutlaka tartışılacak, değerlendirilecek. Yine, Sayıştay bu konuyla ilgili, yaptığınız eylemle ilgili bir öneride bulunabilir. Ama her ne olursa olsun mademki bu banka sorumluluğu, yönetimi sizde bu işi tasfiye etmek de size düşüyor. Yoksa buraya sürekli aynı konunun gelmesi, yıllarca bunun sürmesi ayrı bir tenkit konusu. Yani o zaman da görevimizi yapmış olmuyoruz. Bir şekilde bu sorunu çözmeniz gerekiyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir dahaki dönem “Ucuz sattınız.” diye eleştireceğiz.

BAŞKAN - Yani o ayrı, ucuz satılmıştır denir, şu denir, bu denir ama sonuçta bir iş yapmanız lazım bu konuyla ilgili, o da sizin sorumluluğunuz.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Sayın Vekilim son bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Şimdi bizde bir sürü gemicilere bizim verdiğimiz krediler var ve bu gemicileri -Mesut Bey özellikle- biz bunları davet edip bu gemileri alması için her türlü yolu denedik ve her türlü görüşü de aldık, hatta yabancılar da geldi. Ancak tabii ki bu gemiyi benim bunca çabama rağmen hani fizibl değilse de onlar açısından zorla satamıyoruz.

Son bir şey de söyleyeyim: Şimdi, bu aşamada hukuken hurda olarak da satamıyoruz çünkü sac inceliği istenen düzeye gelmesi lazım ve bunun için de bir bilirkişi raporu oluşması lazım. Yani biz hakikaten çaba harcıyoruz ama biraz da iş adamları açısından da, gemiciler açısından da fizibl bir olay olması lazım.

BAŞKAN – Şöyle bir karar alabilir miyiz: Bir süre tayin edelim, bu süre zarfında hangi yöntemle, hangi şartlarda en elverişli bunun bir şeyini yapın, ayrıca bir danışmanlık mı alacaksınız bu konuyla ilgili bir bilirkişi tayin edin, o karara bağlı olarak da bunu gerçekleştirin. Örneğin bir sene içerisinde bunu bir şekilde tasfiye edin.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Sayın Başkanım, danışmanlık da aldık. Mesut Bey bu konuda...

BAŞKAN – O zaman siz bütün hepsini yapmış olmanıza rağmen niye bekliyorsunuz madem? En son söylediğinizde hani “Hurda olarak da satamıyoruz.” dediniz ya “Onun için bilirkişi gerekiyor.” dediniz.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Yok, sac inceliğinin artık hurda düzeyine gelmiş olması lazım, çürümesi lazım.

BAŞKAN – Yani uzun süre beklemesi mi gerekiyor?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Kesinlikle. Yani bunun en iyi alternatifi satmak, bu çabalarımızı da sürdüreceğiz.

BAŞKAN – O ayrıntıyı ben tabii bilmediğim için söyledim.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Ama biz yine bir bilirkişiyle...

BAŞKAN – Bu durumda en iyi çözüm beklemek oluyor herhâlde.

Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Yok ama sizin dediğiniz gibi Sayın Başkanım, biz yine de bir bilirkişi, bu konuda bir uzmana, danışmana bir daha bir çalışma yaptıralım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Her malın bir alıcısı mutlaka vardır. Çözumsuz değildir.

BAŞKAN - Ama ciddi çaba da sergiledikleri anlaşılıyor.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Siz bunu satacaksınız. Oradaki ibare hurda olarak satılması anlamında değildir yani “Hurda olarak satacağız.” derseni evet birtakım kriterler gerekiyor hurda olması için. Ama hurda fiyatına normal bir malı da satabilirsiniz. Yani bence burada Genel Müdürün sıkıntısı şöyle: Gerçekten bu eleştirilir, Sayıştay tarafından tekrar yazılır “Niye bunu bu fiyata sattınız?” denilir ama bundan da kurtulmak lazım.

BAŞKAN – Bu müzakere tutanaklarını da siz kendiniz Komisyon kanaati olarak söylersiniz.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Sayın Başkanım, KİT Komisyonu değerli üyeleri böyle bir öneride bulunuyorsa da biz bu yönde önümüzdeki günlerde yoğun bir çaba harcayacağımızı söyleyelim.

BAŞKAN – Tamam.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Sayın Genel Müdürüm bu nakit olarak ne kadar para çıktı sizden bu işte toplam?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - 19 milyon euro.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Yani aşağı yukarı 25 milyon dolar mı?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Yok şu anda...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 27

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – 1,3’ü.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Yaklaşık evet. 21 milyon.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Peki bunlar satıldığı zaman, hurda kelimesini kullanmıyoruz ne kadar alıyoruz?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Herhâlde dörtte 1’ini ancak alırız diye düşünüyorum.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Yani o 4,5 milyon dolar toplamıydı değil mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yok, gemi başına. O zaman ama.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Toplam olarak banka ne kadara kredi verdi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - 19 milyon euro verdik, toplam, 2 gemi.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Peki bu 4,5 milyon dolar dediğiniz şu anda..

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Euro, pardon. Gemi başına 9 milyon dolar.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Yarısını o zaman kurtarıyor gibi bir şey mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Ama o tabii ilk gündeme gelen rakamdı. Tabii bu iş ciddiye binince daha farklı rakamlar telaffuz edilebilir. Biz en hızlı bir şekilde piyasa fiyatından satmaya gayret edeceğiz.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Şimdi biraz siyasi iradeye de ihtiyaç gösterir. Çünkü malın sahibi kim, hazine midir? Yani sonuçta bu zarar gittikçe devam edecek o zaman bunu o noktaya getirip bir karar verilmesi lazım çünkü bu sorumluluğu kimse üzerine almıyor diye kala kala gider hakikaten yıllar yılı. O zaman bunun doğru olan biçimini yani bir üst irade olarak belirleyip bundan kurtulmak lazım gibi görünüyor.

BAŞKAN – Biz bu kanaatleri, böyle bu desteği her kuruma her olay için vermiş değiliz, bu imkânı iyi kullanın.

Sayın Dalyan.

GÜLAY DALYAN (İstanbul) – Sayın Başkan, iki tane sıkıntı var, 2 gemimiz elimizde patlamış durumda ama “satın” diyoruz hep beraber, ortak kanaat, iktidar-muhalefet olarak anlaşmış durumdayız ama Sayıştay diyor ki: “Ben bunun incelemesini yaparım.” EXİMBANK da diyor ki: “Ben böyle bir sorumluluğu nasıl alırım, yarın öbür gün mahkemeye gidildiği zaman benim hayatım da söz konusu.” O zaman Sayıştayla EXİMBANK aralarında anlaşıp böyle bir konuya varmalarına gerek var. Sayıştay diyor ki: “Ben incelerim.” diyor.

BAŞKAN – Komisyonun takdir yetkisi var, bu konuda tavsiye yetkisi var. Biz Komisyon olarak bakın inisiyatif aldık, size bir tavsiyede bulunduk yani bu noktada evet.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Sayın Başkanım, bu tavsiyede Sayıştay da burada biz de buradayız bu yönde çaba sarf edip, zaten biz Sayıştayla da bunları görüşüyoruz, o yönde sonuçlandırma açısından elimizden gelen çabayı göstereceğiz.

BAŞKAN – Şimdi, bu öneri 2010 yılı gündemde kalan önerisiydi. 2011 yılı ve 2012 yılını da ilgilendirdiği için, benzeri mahiyette olduğu için 2010 ve 2011’in 1 no.lu önerisinin gündemden çıkarılmasını, 2012 yılı önerilerinden 1 no.lu önerinin gündemde kalmasını oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2011 yılı 2 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Bir konuyu arz edebilir miyim?

2011 yılının 2 no.lu önerisi 2012 yılının 2 no.lu önerisinin birinci tiresi aynı zamanda yani biz 2012’de birkaç konu daha eklemiştir. Dolayısıyla, 2012’yle beraber görüşülmesinde zannediyorum bir sakınca yok.

BAŞKAN – Peki, o zaman bu öneriyi geçiyorum.

2011 yılı 3 no.lu önerisini okutuyorum:

Öneri 3:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun cevap.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Biz raporun diğer tavsiyelerini yerine getirdik ve artık bu harcırahlar konusunda kesinlikle Sayıştayla hemfikiriz ve o yönde adım atıyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, usul açısından 2011 yılını tamamlamak için ben...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Tabii tabii getirilecektir.

BAŞKAN - Bu 3 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2012 yılının 1 no.lu önerisini görüşmüştük. 2012 yılının 2 no.lu önerisi aynı zamanda 2011 yılının 2 no.lu önerisiyle benzer mahiyettedir, onu da kapsamaktadır. O nedenle 2012 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum, işleme alıyorum.

Öneri 2:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 28

Türk EXİMBANK'ın 2008, 2009, 2010 ve 2011 yılı faaliyetlerinin denetimine ilişkin Sayıştay raporlarında özetle, 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereğince, yatacak yer temini için personele ödenen tutarların, yurt içi seyahatler için Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (d) fıkrası çerçevesinde, yurt dışı seyahatler için ise her yıl Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslar dâhilinde gerçekleştirilmesi, fazla ödenen tutarların ilgililerden tahsili istenmiş, 2010 yılı EXİMBANK Sayıştay Raporu'nun görüşüldüğü TBMM KİT Komisyonunun 7/6/2012 tarihli toplantısında bundan sonraki dönemler için yürürlükteki mevzuata uyulması yönünde karar verilmiş olmasına ve 2011 yılı EXİMBANK Sayıştay Raporu'nun görüşüldüğü 15/3/2013 tarihli KİT Alt Komisyonu toplantısında yurt içi fazla ödenen konaklama bedelinin tahsilinin istenmesi yönünde karar verilmiş olmasına rağmen;

- KİT Komisyonunun tahsilini istemiş olduğu 2011 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan bazı yönetim ve denetim kurulu üyelerine Harcırah Kanunu ve Bütçe Kanunu'na ekli "H Cetveli"nde belirtilen limitlerin üzerinde 2011 ve Haziran 2012 itibarıyla fazladan ödenen toplamda 6.482 TL yurt içi konaklama tutarının,

- Bazı yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile çeşitli pozisyonlardaki diğer bazı personele Harcırah Kanunu ve Bütçe Kanunu'na ekli "H Cetveli"nde belirtilen limitlerin üzerinde ödenen ve 2012 yılında temsil ağırlama giderlerinden karşılanan toplam 26.910 TL konaklama bedelinin,

- Bazı Banka personeline 30/1/2012 tarih ve 2012/2760 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda ve ekli cetvellerinde belirtilen tutarlardan fazla ödenen ve 2012 yılında temsil ağırlama ödeneğinden karşılanan 64.112 TL yurt dışı konaklama bedelinin,

ilgililerinden tahsili,

Yurt içi ve yurt dışı konaklama giderlerinde 6245 sayılı Harcırah Kanunu uyarınca işlem yapılması veya yasal düzenleme ile Türk EXİMBANK'ın 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamından çıkarılması hususunda gerekli girişimlerde bulunulması,

BAŞKAN – Tahsil edildi mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tahsil edildi.

BAŞKAN - Gereği yapıldı.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Gereği yapıldı. Harcırah Kanunu'ndan çıkma konusunda tüm çabalarımıza rağmen bir sonuç alamadık ancak biz şöyle yaptık: Artık iki yıldır -Sayıştayın da denetiminde görüldüğü üzere- biz artık Harcırah Kanunu'nda Sayıştayın yaptığı öneriler çerçevesinde uyuyoruz ve orada personelimize mevcut Sayıştay Kanunu'ndaki tutarlar üzerinden harcırah veriyoruz. Yani eskiden ortaya çıkan uygulamalar ortadan kalkmıştır.

BAŞKAN – Sayın Başkanım ne diyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım, şöyle: 2011'den gelen birinci tireye ilişkin olarak o 6.482 lira, o konu düzeltildi ve tahsil edildi. İkinci ve üçüncü tireye ilişkin olarak, özellikle ikinci tirede birkaç münferit ödeme yapıldı, bu arada biz uyardık kendilerini herhâlde düzeltilmiştir diye tahmin ediyorum.

BAŞKAN – Düzeltiniz mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Düzelttik.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Düzelttilmiştir. Yalnız bu geçmişe dönük tutarlar tahsil edilmedi, yani düzeltildi ama tahsil edilmedi.

BAŞKAN – Geçmişe dönük tutarlar tahsil edildi mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Tahsil edildi ve zaten iki yıldır da şeyi yapmıyoruz yani yine mevzuat çerçevesinde...

BAŞKAN – Sayıştaya bununla ilgili tahsilatın yapıldığına dair bir bilgi verdiniz mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Tabii tabii.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Hayır hayır bizde yok.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Hayır, şöyle söyleyeyim: Sayın Başkanım, yönetim ve denetim kurulu üyesiyle ilgili olarak tahsilatı yaptık. Şimdi, yalnız daha önceki KİT komisyonlarında da tartışmıştık, şimdi bizim EXİMBANK olarak yurt dışına çok fazla gittiğimiz için geçmişte zorunlu olarak bazı... Zaten, şimdi gidiyoruz Afrika'ya bir tane otel var, başka otel de yok, orada tabii ki yüksek tutarlarda otel masrafları çıkıyor, onları ödüyorduk onlar gerçekleşiyordu. Şimdi yeni uygulamada biz artık onu personelin harcırahından kesiyoruz. Dolayısıyla, personelimiz daha az harcırah alıyor. Harcırahından mahsup etmiş oluyoruz.

BAŞKAN – Geçmişe dönük personelden tahsilat yapabildiniz mi, Sayıştaydaki arkadaşlar onu söylüyorlar?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Şimdi geçmişe yönelik bu zorunlu...

BAŞKAN – Yönetim ve denetim kurulundan almışsınız, o tamam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 29

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Aldık ama biz hep şunu savunduk: Personelden ayrılanlar oldu. Şimdi personelden almak durumunda mahkemeye gidebilir yani burada bu sonuçta işin gereği yapılan zorunlu bir şey.

BAŞKAN – Gündemden çıkartalım mı, bir kısmı gerçekleşmiş personelle ilgili de takip edememiş.

Buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) - Sayın Başkanım, burada 2011'den beri devam ediyor sıkıntı ve bu banka Ankara'daydı, biliyorsunuz şu anda İstanbul'da. Personelinin büyük bir kısmı da ayrıldı, başka kurumlara geçti, emekli oldu. Bu insanlardan tahsil etmenin de çok doğru olduğuna inanmıyorum. Bence bunu bitirmek lazım. Üç senedir konuşuyoruz bir arpa boyu yol ilerleyemedik. Bu işi bırakalım yani.

BAŞKAN – O zaman gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2011'in 2 no.lu önerisi de böylece gündemden çıkarılmış oluyor.

2012 yılı 3 no.lu önerisini okutuyorum:

Öneri 3:

Jandarma Genel Komutanlığı ile Millî Savunma Bakanlığının Rusya Federasyonundan gerçekleştirmiş olduğu malzeme alım bedellerinin Türk EXİMBANK'ın bu ülkeden olan kredi alacaklarından mahsup edilmesinin ardından kur farkı nedeniyle kayıtlara eksik intikal eden ve Bankanın muhtelif alacaklar hesabında kayıtlı olan 8 milyon 681 bin TL'nin tahsil edilebilmesi için 2014 yılı bütçesinde gerekli ödeneğin tahsisi veya yasal bir düzenlemenin yapılması yönündeki girişimlerin sürdürülmesi,

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Sayın Başkanım, bu konuda Genel Müdür Yardımcımız Alaaddin Bey, hakikaten çok fazla mesai harcadı. Müsaade ediyorsanız sözü ona vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALAADDİN METİN – Sayın Başkanım, önce 2011 yılı bütçesinde konunun çözülmesi için Bütçe Genel Müdürlüğü ve Hazine Müsteşarlığındaki arkadaşlarla görüştük. Dediler ki: “Jandarma Genel Komutanlığı ve Millî Savunma Bakanlığından bir talep gelmesi durumunda bir ödenek koyacağız.” Ve ilgili kurumlara yazı yazdık fakat hem Millî Savunma Bakanlığı hem Jandarma Genel Komutanlığı söz konusu işlemde kurumların bir sorumluluk sahibi olmadığı ve ilk düzenlendiği zaman kendilerine konan tahsisatın doğrudan EXİMBANK'a yatırıldığı için bu konunun kendilerini ilgilendirmedğini ve bu nedenle bir ödenek talebinde bulunmayacaklarını bildirdiler. Daha sonra 2014 yılı bütçesinde konunun çözülmesi için arkadaşlarla görüştük. Bütçe kanununa eklenecek olan bir madde ile bu borçların silinmesi için bir teklif hazırladık. Bütçe Genel Müdürlüğündeki arkadaşlar “Tamam, bu kabul edilebilir.” dediler fakat bizim üzerinde uzlaştığımız metin gerekli üst onayı alamadığı için 2014 yılı bütçesine de koyamadık. Dolayısıyla, bu konu çözümsüz bir şekilde bekliyor. Sayın Komisyonun bir önerisi olursa çözümü konusunda çok yardımcı olacak efendim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki. Bu konuyla ilgili o zaman şöyle yapalım: Tabii, bu sizin almanız gereken bir para mı?

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Bu, ne alıyordu Jandarma Rusya'dan?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALAADDİN METİN – Efendim, Jandarma ve Millî Savunma Bakanlığı Rusya'dan askerî malzeme aldı ve daha önceden bizim EXİMBANK'la Rus Vnesheconombank arasında bir kredi sözleşmemiz vardı 371 milyon dolar. Kredi yeniden yapılandırıldı. İki kurumun Rusya'dan aldığı silahların bedeli bu krediden mahsup edildi. Daha sonra...

BAŞKAN – Bir kur farkı çıkartınız.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALAADDİN METİN - Evet daha sonra...

BAŞKAN - Bu tutarı 8 milyon 681 bin TL mi?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALAADDİN METİN - Jandarma 444 bin dolar, Millî Savunma Bakanlığından 4,4 milyon dolar yani kur farkı...

BAŞKAN – Ama bir dakika Sayıştay önerisinde öyle yazmıyor. Toplam TL ye dönüştürmüş tabii. Evet 8 milyon 681 bin TL'lik bir rakam.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALAADDİN METİN – Efendim, esas problem EXİMBANK'a aktarılmasıyla ilgili ödeneğin tahsil edilmesi ve EXİMBANK'a aktarılması arasında geçen sürede kur farkı oluştu. Özellikle Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili...

BAŞKAN – Onu anladık zaten ihtilafın kaynağında da bu var.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALAADDİN METİN - Evet.

BAŞKAN - Onu tamam anladık. Bu konuda bizim yapabileceğimiz ne olabilir acaba? Bütçeye...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 30

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) - Şey olabilir Sayın Başkanım, şimdi, burada zaten EXİMBANK hazineye bir ödeme yapıyor her yıl. Burada da aslında hazineden kaynaklanan bir sıkıntı var. Millî Savunma Bakanlığından bu paranın tahsili mümkün değil, Jandarma Komutanlığı da “Ben zamanında ödememi yaptım. Benim bir sorunum yoktur.” diyor. Bu kur farkından dolayı hazineden bu kadar parayı eksik öderse banka, bu sorun çözülür gibi duruyor.

BAŞKAN – Buyurun bakalım o imkân var mı?

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN - Sayın Başkanım, zaten hazine benim kârımı bünyede bırakıyor yani hazineye ben bir şey ödemiyorum, bir. İkincisi, ben buna yüzde 100 karşılık ayırmışım Millî Savunma Bakanlığı, hazine, EXİMBANK sonuçta hepsi de bir cepten diğer cebe. Şimdi, bunu acizane söylemek istediğim: Bunu biz çözmeye çalışalım ama biraz artık çözüm yollarını tükettiğimizi düşünüyorum. Yani ödesek de ödemesek de sonuçta hepsi devletin cebinden girip çıkan bir şey.

BAŞKAN – Anlaşıldı. Yani siz gündemden çıkarılmasını...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Bunu biz gündemden çıkaralım diye öneriyorum, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Evet, gündemden çıkartalım çünkü hakikaten, yönetimin bu konuda yapacağı bir şey kalmamış, muhatapları Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı. Onlar da “Biz bu parayı karşılığı olmadığı için ödeyemeyiz.” diyorlar.

Evet, 3 no.lu önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 4:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Yerine getirilecektir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, 4 no.lu önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece öneriler tamamlandı.

Geneli üzerinde söz talebi varsa istemler üzerine, vereceğim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bir tek şey sorayım: 2010’dan bu yana takipteki kredilerinizde kaç firma takip ediyorsunuz? Ne kadar? Değişim oranı nedir, yani 2010’dan bu yana?

Yazılı da cevap verebilirsiniz yani şey değil.

Takipteki kredilerin miktarı...

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Sayın Vekilim, ben...

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, Sayın Şeker’in de bir sorusu var, onu da alalım, hepsine birden cevap verin.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Ben öncelikle Sayın Genel Müdüre, yönetim kurulu üyelerine teşekkür ediyorum. Gerçekten Türk ekonomisinin kalkınmasında bu bankanın payı çok büyük. Bu banka kurulduğu zamandan beri, kurulduğu günden beri de ihracatçıya büyük bir destek oldu ve son dört yıldır da ben takip ediyorum. Ciddi de bir gelişim gösterdi. Bugün 11 milyar dolarlık, 20 milyar dolara yaklaşan bir kredi kullanılabiliyor, bu da çok önemli.

Bu şeyi de çok merak etmişim baştan beri, sigortanın faydası olup olmayacağını, onun da faydasının olduğunu gördüm yani bu çalışmalardan dolayı.

Sizlere teşekkür ediyorum. Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

TÜRK EXİMBANK GENEL MÜDÜRÜ HAYRETTİN KAPLAN – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Böylece Türkiye İhracat Kredi Bankası EXİMBANK’ın 2012 yılına ilişkin müzakereleri tamamlandı.

Bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutup genel görüşlerinize sunacağım:

Sonuç:

Türkiye İhracat ve Kredi Bankası AŞ’nin 03.05.2010 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2011 yılı bilançosu ile 230.255.966 TL net dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

2012 yılının sonuç bölümünü okuyalım lütfen:

Sonuç:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : KİT Giriş : Tarih : 12.02.2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 31

Türkiye İhracat ve Kredi Bankası AŞ'nin 29.03.2013 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2012 yılı bilançosu ile 221.190.574,66 Türk Lirası net dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Böylece Türkiye İhracat ve Kredi Bankası EXİMBANK'ın 2011 ve 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının müzakeresi tamamlanmıştır.

Biz de teşekkür ediyoruz, başarılar diliyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011 ve 2012 yılına ilişkin hesap ve işlemlerinin görüşülmesi için 18 Şubat 2015 Çarşamba günü saat 10.30'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 13.34